

Upravnistvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selez-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor, Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.542, Praga št. 180,
78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

Najbolj potrebno delo za slovenstvo

Pred kratkim smo v par člankih obravnavali vzemirajoče dejstvo, kako biološka sila našega naroda pada iz leta v leto, kar nam dokazujejo z neizprosno jasnostjo statistični podatki o populaciji. Objavljeni podatki so pokazali, da je Slovenija v pogledu števila rojstev na zadnjem mestu med vsemi ostalimi pokrajinami Jugoslavije in da ob takem neugodnem razvoju ni več daleč oni čas, ko bo Slovenec v državi le še 5 odstotkov. Razumljivo je, da ob tako majhnem številu ne bi mogli vplivati na javno življenje v naši kraljevini v oni meri, ki bi nam prav za prav šla po stanju naše kulture in civilizacije. Dasi nam statistika leto za leto predloži ta skrajno nezadovoljivi položaj, gre borba nekaterih kratkovidnih ljudi še vedno samo v smer formalne obrambe našega jezika in naše samobitnosti, dasi mora biti danes že vsakomur jasno, da v Jugoslaviji nista v nobenem oziru ogrožena. Ako bi se ta po nepotrebnem potrošena energija obrnila v pozitivnejši pravec, bi se skupnim naporom lažje posrečilo ustaviti nazadovanje našega življenja in tako obvarovati Slovence pred resničnimi nevarnostmi, ki nas ogrožajo.

Poleg pešajoče rodne sile, ki je morada spremljevalna okoliščina višjega civilizacijskega stanja, pa tepe Slovence še neka druga nesreča, ki bi ji morali učinkovito stopiti nasproti ravno zaradi tega višjega nivoja. Ta nesreča je naravnost katastrofalna smrtnost našega naroda. Do desetega leta življenjske dobe nam pomirje kar petina vseh otrok; od teh v dobi do dveh let starosti 138 na tisoč. To ogromno število otroških rakvic je še bolj kakor padajoče število rojstev, vzrok, da se število Slovencev v državi stalno zmanjšuje v primeri z ostalimi banovinami. Res je sicer, da je v slednjih smrtnost otrok še večja, toda zato je njih rodnost neprimerno večja kakor med nami. Splošno znana stvar pa je, da se da lažje doseči zmanjšanje umrljivosti rojenih otrok kakor pa povečanje števila rojstev.

Ako se da torej položaj popraviti, se bo dal predvsem v pogledu otroške smrtnosti. Premalo skrbna nega dojenčkov, ki ni v skladu z nivojem naše omike, in brezbrzičnosti širše javnosti za ta pereči problem, daje svoje nevesne rezultate, saj vidimo, da po umrljivosti otrok naša banovina prekaša moravsko in zetsko banovino, kjer gospodarske, socialne in zdravstvene prilike pač niso boljše od naših. Najnevarnejši sovražnik Slovencev je v nas samih in v naši brezbrzičnosti. V vseh dvajsetih letih naše države se na tleh dravske banovine ni posrbil ali pohrvatil niti en slovenski otrok, pač pa je naša prirodna rodovitnost padla za celo tretjino, dočim se umrljivost otrok ni zmanjšala. Ti dve dejstvi sta resnična opasnost za naš narod.

Iz vseh teh razlogov je treba zadoščenjem ugotoviti, da vendarle narašča tudi pri nas krog ljudi, ki spoznavajo pravi problem našega naroda ter opasnost njegovega zamika. Ti skušajo lečiti našo hudo rano prav pri korenini ter je njihovo plemenito prizadevanje vredno ne le priznanja, temveč še bolj podpore in posnezanja. Ena teh v najlepšem smislu naše narodnih organizacij je »Jugoslovenska unija za zaščito otrok«, ki ima svoje sekcije po banovinah. Slovenska sekcija, ki ji gre, kakor smo videli, morda največji pomen med vsemi sekcijami, je imela prošle nedelje v Ljubljani svoj občni zbor. Iz podanih poročil izhaja, da je društvo na široko razpredlo svoje delovanje, da je v najširših slojih mnogo razumevanja za plemeniti smoter uniije, da pa nje sredstva daleko niso zadostna za uspešno izvajanje prevažne naloge. Odbor je dobil mnogo prošnje za podporo; rabil bi za svoje delo milijone, mogel pa je razdati komaj 25.000 dinarjev ravno za najpotrebnejše primere. Dravska sekcija ima 20 rednih in 10 izrednih članov, dasi je pri nas okoli 6000 družtev, ki se posredno ali neposredno bavijo z zaščito otrok. Člani sekcije se redno obračajo po gmotno pomoč na odbor, ki pa ima le neznatne dohodke, potekajoče večinoma iz prireditelj otroških dni, tako da ne more niti približno ugoditi niti najbolj upravičenim prošnjam.

Poročevalci na običnem zboru so popolnoma umestno opozarjali na to, da je mladinska zaščita stvar prav vse naše javnosti. Brez učinkovite pomoči ni misliti na toliko potrebno ustanovitev posvetovalnice za matere, ki bi ji bil pridružen tudi dom za noseče. Da zainteresira za svoj program čim širše kroge naše javnosti, je sekcija začela izdajati svoje posebno glasilo, ki v člankih biva plat zvona in kliče na braniki slovenstva vse one domoljube, katerim ljubezen do slovenskega življenja ni le prazna beseda in bežno geslo. Glasilo čisto nič ne prikriva našega velikega padea: »Dvajset let smo govorili

PROPAST PRVE ŠPANSKE REPUBLIKE

Manuel Azana je predsedniku parlamenta uradno sporočil svoj odstop kot prezident španske republike

Coulonges, 28. febr. AA. Opoldne je Rivas Serif, šef protokola v predsedništvu španske republike, prebral zastopnikom mednarodnega tiska pismo, s katerim sporoča predsednik španske republike Azana predsedniku parlamenta Martinezu Bariu svoj odstop. Pismo se glasi:

Odkar me je načelnik generalnega štaba in odgovorni šef vojaških operacij v navzočnosti predsednika vlade obvestil, da je vojna za republiko nepopravljivo izgubljena, in preden je vlada zaradi poraza svetovala in organizirala svoj odhod iz Španije sem izvrševal svoj dolžnost, ko sem priporočal in predlagal vladi kot njen šef, naj se takoj, čim se da pod človeškimi pogoji doseže mir, sklene premirje, da se pristane režima in vseh držav prihrani nove jalove žrtve.

Tudi osebno sem, kolikor so mi le dopuščala moja omejena sredstva, delal v tej smeri. Dosegel nisem ničesar pozitivnega. Priznanje legalne vlade v Burgosu po veselih, zlasti po Franciji in Angliji, mi odvzema pravno mednarodno zastopstvo, potrebno, da z uradno avtoriteto pri tujih vladah izpolnim samo nalogo, ki mi jo narekuje moja španska zavest, ampak tudi ono, ki je globoka želja velikanske večine našega naroda. Političnega aparata države, parlamenta, ni več, prav tako ni več zastopstev strank itd. V Španiji in izven nje mi manjkajo posvetovalni in delovni organi, neobhodno potrebni predsedniku pri delu v smeri, ki jo imperativno nalagajo razmere same.

V takšnih okoliščinah mi niti na videz ni mogoče ostati na mestu, ki se mu nisem odpovedal niti takrat, ko sem zapuščal Španijo, ker sem upal, da bom izrazil ta kratki čas v korist miru.

Zato vam ekscelenc, kot predsedniku parlamenta sporočam svoj odstop kot predsednik republike, da se boste lahko po tem primerno ravnali.

Ko je Rivas Serif prebral ostavko Azane, je pripomnil: Martinez Bario ima kot predsednik parlamenta prevzeti v smislu zakona nasledstvo odstopivšega predsednika.

★
Prezident Manuel Azana se je rodil 1. 1880 v Alcali de Henares. Dvoril je pravne študije in že v mladih letih postal pomem-

ben strokovni in politični književnik. Leta 1917. je ustanovil reformistično stranko. Po de Riverovem prevratu je 1. 1923. prestopil k republikancem in prevzel vodstvo republikanske akcije. V prvi vladi druge španske republike je bil nekaj mesecev vojni minister, nato pa je sam sestavil vlado. V maju 1923. je proklamiral avtonomijo Katalonije v okviru španske državne zveze. Po nemirih 1. 1933. je sestavil že svojo tretjo vlado. Naslednjega leta je ustanovil republikansko levico, ki je igrala odločilno vlogo med vedno bolj zradikaliziranimi španskimi množicami. Po celi vrsti kritičnih razpletov notranje politične situacije, katerih žrtev je postal prvi prezident španske republike Zamora, je bil Azana v maju 1936. s tripetinsko večino narodnega predstavništva izvoljen za njegovega naslednika.

Naša država prekinila odnošaje z repub. vlado

Beograd, 28. febr. AA. Ministrski svet je sprejel sklep, da prizna de iure vlado generala Franca kot zakonito vlado v Španiji. Na ta način kraljevina Jugoslavija stopa v redne diplomatske odnošaje z vlado nacionalistične Španije, s tem pa ob enem prenehajo njeni odnošaji s sedanjim republikansko vlado.

Republikanski poslanki zapuščajo svoja mesta

London, 28. febr. h. Dosedanji španski republikanski poslanik Ascarate je danes ob 16. zapustil špansko poslaništvu. Zastopniku listov je izjavil: Nameščenci poslanstva so postali sedaj emigranti. Nimamo nobenih potnih listov, ker smo ostali brez domovine, ter še ne vem, kam bom odšel.

Pariz, 28. febr. AA. Španski republikanski poslanik v Parizu Pascua se je popoldne izselil iz poslaniškega poslopja. Da se bo predajaposlaniških prostorov zastopniku burgoške vlade lažje izvedla, je zunanje ministrstvo sporazumno s Pascuo predlagalo, naj bo poslaniško poslopje med predajo pod upravo tega ministrstva.

Viharna španska debata v angleški spodnji zbornici

London, 28. febr. br. Priznanje španske nacionalistične vlade je izzvalo v angleških opozicijskih krogih najhujšo reakcijo. Ze leta v zbornici ni bilo tako ostrih razprav kakor na današnji popoldanski seji. Debatu je otvoril vodja laburistične stranke, major Attlee, ki je nenavadno ostro napadal Chamberlainovo politiko in izjavil med drugim: Negrinova vlada se zmerom izvaja suvereno oblast nad centralnimi pokrajinami Španije. V teh delih španske republike je njena avtoriteta še vedno neokrnjena in razpolaga Negrin pri vsem tem še z vojsko, ki šteje pol milijona ljudi. Neodpustno je, da je angleška vlada brezpogojno priznala vlado generala Franca v Burgosu. Zahtevala bi bila lahko vsaj formalno zagotovila, da Španci ne bodo nikoli ogrožali Gibraltarja, da bodo plačali odškodnino za vse angleške ladje, ki so jih potopili v zadnjih dveh letih in pol, ter da bodo na španskem teritoriju zavladali v duhu miru in človečevskih pravic. Angleška vlada tudi ni znala uveljaviti svoje tezi, da bi se nova nacionalistična Španija ne pridružila osi Rim-Berlin. Priznala je revolucionarno oblast in pustila na cedilu vlado prijateljske države, ki je ves čas točno izpolnjevala svoje obveznosti ter izvajala vse določbe mednarodnega prava.

Ob zaključku svojega govora je major Attlee stavil kolektivni laburistični in liberalni predlog, da se vladi glede na priznanje španske nacionalistične vlade izrazi nezauznanost.

Ob velikem aplavzu večine je nato pričel govoriti ministrski predsednik, ki je dejal:

Angleška vlada je smatrala, da je prišel čas za priznanje generala Franca, a je želela postopati v popolnem skladu s francosko vlado. Angleška vlada ni bila pripravljena

priznati generala Franca, dokler ne bi bil dosežen sporazum s francosko vlado. Vlada do preteklega petka ni mogla točno vedeti, kakšno je francosko stališče. Tako je mogel biti končen sklep sprejet po tem dnevu in je tudi v resnici bil sprejet konec prejšnjega tedna.

Glede strahu opozicijskega voditelja, da bi potem, ko general Franco prevzame oblast, mogli biti ogroženi strateški interesi Velike Britanije, poudarjamo: Ali mar Attlee smatra, da bi bilo dobro, če pri generalu Francu zbudiemo sovražna čustva do Velike Britanije in da bi se on prepričal, da ga mi ponižujemo in mu delamo krivico. Ali se ne bi v vzpostavitev prijateljskih odnošajev s Francem mogli nadejati, da angleški interesi ne bodo ogroženi z ničemer, kar bi se pozneje dogodilo? Nemogoče je postavljati takšne pogoje, kakršne je sugeriral Attlee, razen, če nismo pripravljeni, da zabredemo v vojno. Mi smo, kakor smo računali, dobili od generala Franca ponovno zagotovila. Glede neke točke, kjer smo mi posebno zainteresirani, smo smatrali za potrebno zahtevati od Franca, da svoje izjave ponovi. To je vprašanje represalij. Mi smo se prizadevali zato, da za politične krivice ne bi veljale splošne represalije, in dobili smo zagotovilo v tem smislu. Nimamo razloga zahtevati od generala Franca, da že v naprej da popolno amnestijo ljudem, ki imajo na vesti najhujšotnejše zločine.

Zatem je Chamberlain prebral brzojavko generala Franca ter izjavil, da je ve. ikodušnost, ki se je pokazala na osvobodjenem ozemlju, čvrsto jamstvo za vse Špance, ki niso zločinci. Na koncu svojega govora je ministrski predsednik izjavil, da je francosko stališče prav takšno kot angleško. Priznanje generala Franca predstavlja formalno dejanje, po katerem od-

in starostna preskrba dosluženih letnikov.

Vsem tem problemom, ki jih hrani bodočnost, se lahko ognemo edino na ta način, da zboljšamo našo življenjsko bilanco, ki se naglo bliža pasivni točki. Unija za zaščito mladine se je lotila vprašanja na pravem koncu. Podpora nosečim, pomoč poročnicam ter budna skrb za deco lahko ustavi propadanje in najširšim socialno šibkim vrstam ojači ljubezen do očetovstva in materinstva, s čimer bi se dosegel dvojni namen: dvignila bi se številka naših porodov, padla pa bi strahotna številka otroške smrtnosti. Iz tega razloga zasluži »Unija za zaščito otroka« največjo pozornost, izdatno pomoč in vse stransko gmotno podporo.

★
V članku omenjeno glasilo slovenske sekcije Jugoslov. unije za zaščito otrok je te dni prvič izšlo in novi naslov »Zaščita otrok in mladine«. List izhaja 1. in 15. v mesecu ter velja 30 din na leto. Naroča se v upravi: Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

nošajev. To, kar zdaj želimo, je prenehanje Francu dobivajo oblike pravih odnošajev. To kar zdaj želimo, je prenehanje sovražnosti. Storili bomo vse, kar je v naši moči, da bi omogočili, da pride med zastopniki obeh vojskujocih se strank do pogajanj o sklenitvi premirja. Tedaj, ko bo vojna končana, se nadejamo, da se bodo vsi Španci složno prizadevali, da popravijo tisto, kar je porušeno, da zacelijo rane in da dosežejo blagostanje in srečo v državi, blagostanje, ki bi bilo vredno slave španske preteklosti.

Chamberlain je zaključil svoj govor ob 19.30. K debati pa je bilo prijavljenih še večje število govornikov, med njimi vodja liberalov Sinclair.

Ugoden vtis priznanja v Franciji

Pariz, 28. febr. AA. O priznanju vlade generala Franca piše »Figaro« med drugim: Popolno pomirjenje Španije je le še vprašanje nekaj dni. Francija in Velika Britanija sta s svojim priznanjem mnogo pripomogli h koncu vojne na Špankem. Danes se iz vsega srca lahko veselimo obnove francosko-španskega prijateljstva. To lahko storimo odkrito in brez ovinkov, ker sta se obe vladi, francoska in britanska, zedinili v istih načelih.

»Jour« pravi: Ta trenutek ne mislimo na nobeno zmagovalstvo, ampak samo pozdravljamo dejstva, da se dogodki normalno razvijajo in da je vendar že zmagal pravi razum. Španija je naša sosedin in si lahko izbere vlado, kakršno hoče. »Petit Parisien« piše: Vsebine dogovora o dobri sosesitini niso objavili, vendar se ne bi čudili, če bi bilo v njem špansko poročstvo, da bo Španija ohranila svojo neodvisnost, ker se zdi to načelo tudi generalu Francu samemu sveto. »Excelsior« pravi: Besedilo dogovora, ki sta ga podpisala Berard in Jordano, ne bo objavljeno. Francoska in španska vlada sta se zedinili, da je boljše, če se s tem ne da pobuda za polemiko v tujini, ki bi lahko samo škodovala. Po sodbi lista postavlja dogovor o prijateljstvu in dobri sosesitini razmerje med Francijo in Španijo ponovno na podlago mirolnega sodelovanja, polnega vzajemnega zaupanja in prisrčnosti. V kratkem se bo obnovil poštni, brzojavni in železniški promet in se bodo lahko vsi vo-

jaški begunci in civilno prebivalstvo vrnili na Špansko, kjer bodo z njimi blagohotno ravnali. Izvzete bodo le osebe, ki so zagrešile kakšne zločine in druge prestopke, Francoska vlada bo omogočila vrnitev zlata, umetnin in ribiških in vojnih ladij.

Nova priznanja

Francove vlade

Bruselj, 28. febr. w. Kakor poročajo listi, bo tudi belgijska vlada po francoskem in angleškem zgledu priznala de jure Francovo vlado v Španiji. Do imenovanja za poslanika bo določen za odpravnika poslov pri vladi v Burgosu dosedanjí zastopnik konzul Poulain.

London, 28. febr. w. Vlade angleških domonionov in kolonij splošno odobravajo angleško priznanje Francove vlade. V krogih južno-afriske vlade so priznanje sprejeli z zadovoljstvom. Za avstralsko vlado bo ministrski predsednik Lyons brzkone že jutri objavil priznanje Francove vlade. V indijski javnosti odobravajo sklep angleške vlade kot neizogibno realno posledico obstoječega položaja.

Buenos Aires, 28. febr. w. Argentinska vlada je imenovala svojega generalnega konzula Ramona de Oliveira Cesar, ki je bil od leta 1932 nameščen v Lisbóni, za odpravnika poslov pri vladi v Burgosu.

Priprave za slovesen vhod v Madrid

Burgos, 28. febr. AA. V tukajšnjih vojaških krogih trdijo, da je vhod nacionalnih čet v Madrid že v vseh podrobnostih pripravljen. Pred Madridom čakajo tudi že skladišča z življenjskimi potrebščinami. Med vojskovanjem kakor tudi med prebivalstvom pokrajin, ki so pod vlado v Burgosu, zbirajo prostovoljne prispevke za madridsko prebivalstvo.

Madrid, 28. febr. AA. (Havas). Civilni guverner mesta Madrida Osorio, je dal za časopise izjavo, v kateri pravi: Ministri, ki so bili v Madridu, so odstopovali v smeri proti vzhodu, kjer bo v nekem mestu ministrski seja, ki jo je sklical predsednik vlade Negrin.

Sicer vlada v Madridu in Valenciji popoln red. Na tisoče republikancev zapušča obe mesti in hiti proti jugu in vzhodu obali, kjer je beg lažji. List »Heraldo de Madrid« je objavil senzacionalen uvodnik, v katerem pravi, da je po padcu republikanske vlade in potem, ko sta Anglija in Francija zapustili špansko republiko, vsak nadaljnji boj nemogoč. Republikanci samo lahko odlože orožje in izvolijo odbor državljanov, ki bo z vlado generala Franca določil pogoje za splošno preddajo.

Načrti Anglije za 1. 1939

Mirovna politična in eksportna ofenziva v severni, vzhodni in jugovzhodni Evropi

London, 29. febr. d. »Sunday Express« objavlja, da je angleška vlada pripravila za »leto pomirjenja 1939« obsežen delovni načrt. V ospredju so pogajanja z vlado v Burgosu za obnovitev angleško-španske trgovine na bazi, ki je bila v veljavi pred izbruhom državljanske vojne v Španiji. Kot naslednja točka naj bi se dosegla zagotovitev dobrih političnih odnošajev med Anglijo in novo Španijo, ki bi kulminirali v sporazumu o neomejenih pravicah Velike Britanije v Sredozemskem morju.

Velika angleška eksportna ofenziva, sklenitev trgovinskih pogodb z Nemčijo, Rusijo (s katero bi bil sklenjen potem tudi angleško-ruski politični sporazum), z balkanskimi državami in severnoevropskimi narodi, je nadaljnja etapa angleškega po-

litičnega načrta za leto 1939. Po sklenitvi teh dogovorov se bodo pričela politična pogajanja s posameznimi narodi in sicer v prvi vrsti o omejitvi oboroževanja in o problemu splošno dobrega sosedstva.

Sele potem, ko bi se Veliki Britaniji v njeni veliki mirovni ofenzivi posrečilo v celoti obnoviti predvojno trgovino s Španijo in skleniti s Španijo politični dogovor, ki bi vključeval tudi Sredozemsko morje, in kadar bi se ugodno končala angleška eksportna ofenziva, združena s kulturnim snbljenjem severne, vzhodne in jugovzhodne Evrope, naj bi se končno sklicala svetovna konferenca, ki naj bi razpravljala še o raznih drugih splošnih problemih.

Danes se začne konklave

Jutri dopoldne po prvo glasovanje za novega papeža

Rim, 28. febr. o. Priprave za konklave so zaključene. Vse celice za kardinale in ostale naprave, potrebne za konklave, so dograjene. Kardinalom so bile sobice dodeljene z žrebom, kakor je to običaj že več sto let.

Nocoj prispejo v Neapelj še zadnji trije kardinali iz Amerike. Jutri zarana bodo v Rimu. Tako bo zbran ves kardinalski kolegij, ki šteje 62 članov. Jutri popoldne se bodo kardinali umaknili v konklave. Najstarejši kardinal di Belmonte bo opravil cerkvene obrede, ki so predpisani za pričetek konklava. Volitve novega papeža se bodo pričele v četrtek jutraj.

Vatikan, 28. febr. AA. Splošna kard.

nalska kongregacija se je kakor običajno sestala tudi danes dopoldne. Na sejo je prišlo 55 članov sv. kolegija. Sestanek je trajal dobrih uro. V konklavu in kardinalskih komisijah je že vse pripravljeno za volitev novega papeža.

Pariz, 28. febr. AA. Havas poroča iz Vatikana: Sveti kardinalski kolegij, ki tvori konklave, bo jutri na svečan način začel svoje zasedanje. Pravo delo konklava pa se bo začelo šele v četrtek. Jutri jutraj bo v pavlinski cerkvi sv. maša, ki se je bo udeležilo vseh 62 kardinalov, članov sv. kolegija. Mašo bo daroval najstarejši kardinal magr. Belmonte.

Belgijska vladna kriza

Novo vlado sestavlja dosedanji zunanji minister Soudan

Bruselj, 28. febr. br. Nova kriza belgijske vlade, ki je nastala včeraj popoldne zaradi ostavke socialističnih ministrov, se naglo razpletla. Kralj Leopold je davi pričel posvetovalja in je sprejel poleg predsednika senata in poslanske zbornice bivšega liberalnega ministra Devezeta ter dosedanjega zunanjega ministra Soudana. Devezeta je kralju obrazložil pomen Maertensove afeze za notranjepolitični razvoj in je poudaril, da bodo zastopniki liberalne stranke lahko podprli novo vlado le v primeru, če se bo ta aferi likvidirala povsem v skladu z zahtevami belgijske javnosti. Ze dopoldne je kralj poveril mandat za sestavo vlade zunanjemu ministru Soudanu, ki je v prvih popoldanskih urah govoril z glavnimi zastopniki katoliške, so-

cialistične in liberalne stranke o sestavi nove vlade na osnovi tradicionalne parlamentarne večine.

★
Novi mandatar krone, dosedanji zunanji minister Soudan, je bil od leta 1919 socialistični poslanec ter član senata. Sedaj je v 59. letu starosti. Bil je pravosodni minister v prvi vladi Van Zeelanda in pozneje v vladi Jansona. Dejstvo, da je kralj Leopold po dopoldanskih posvetovaljih z voditelji posameznih strank poveril njemu mandat za sestavo nove vlade, je vzbudilo v Bruslju presenečenje, ker so splošno pričakovali, da bo mandat poveril so-pet prejšnjemu ministrskemu predsedniku Špaaku.

Kralj Boris v Beogradu

Na povratku iz inozemstva se je ustavil v Beogradu, kjer je gost Nj. Vis. kneza namestnika Pavla

Beograd, 28. febr. AA. Bolgarski kralj Boris je na povratku iz tujine prisel danes ob 10. s svojim spremstvom v Beograd, kjer je gost Nj. Vis. kneza namestnika. Na topičarski postaji so kralja Borisa sprejeli Nj. Vis. knez namestnik Pavle, bolgarski poslanik Ivan Popov s poslaniškim osebjem, in člani civilnega in vojaškega doma Nj. Vel. kralja Petra II. Ob 13 je Nj. Vis. knez namestnik privedel v Belem dvoru na Dedinju na čast bolgarskemu kralju obed, ki so se ga udeležili Nj. Vel. kralj Peter II., Nj.

Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga, zunanji minister dr. Aleksander Cincar-Marković, ministri dvora Milan Antić, bolgarski poslanik Ivan Popov, svetovalec bolgarskega kralja Randžev, prvi adjutant Nj. Vel. kralja Petra II. divizijski general Nikola Hristić, dvorne dame Ana Marinković, Ela Hadžić in Olga Lozanić, dvorni maršal Boško Čolak-Antić, adjutant Nj. Vel. kralja general Linus Dekaneva in drugi adjutant v Belem dvoru polkovnik Vladislav Sondermajer.

Seja narodne skupščine

Danes se bo začela splošna proračunska razprava v skupščinskem plenumu — Trajala bo štirinajst dni

Beograd, 28. febr. p. Danes dopoldne se je zopet sestala narodna skupščina, seja pa je bila prav kratka. Skupščina je sprejela na znanje celo serijo sporočil ter tudi poročila finančnega odbora o novem državnem proračunu in finančnem zakonu. Izvolila je dalje stalni odbor za mednarodne konvencije. Jutri se bo v skupščini začela razprava o novem proračunu. Razprava bo letos zelo pospešena, saj mora biti končana že do srede marca, tako da bo sta utegnili tudi finančni odbor in plenum senata proučiti in odobriti proračun do 1. aprila.

Današnja seja narodne skupščine se je pričela kmalu po 10. Po uvodnih formalnostih je bil prečitan ukaz o imenovanju Vojka Čvrkica za ministra brez portfelja. Narodna skupščina je ukaz poslušala stoje. Nato je bila obveščena, da je bil narodni poslanec Vladimir Hajduk-Veljković imenovan za bana vardarske banovine, zaradi česar je odložil svoj poslanski mandat. Mandat njegovega namestnika bo proučil verifikacijski odbor.

Skupščini je bilo predloženih nekaj konvencij mednarodnega delovnega urada, ki se jim je naša država v teku preteklega leta priključila. Predloženih ji je bilo še nekaj nadaljnjih konvencij, med njimi dogovor o ekstradiciji in vzajemni sodni pomoči s Turčijo, mednarodna konvencija o proizvodnji sladkorja in konvencija o zaščiti človeških življenj na morju. Vse konvencije bo proučil novi odbor, ki je bil malo pozneje izvoljen in se je danes po seji narodne skupščine tudi že konstituiral.

Pravosodni minister je predložil tudi nekaj zahtev po izročitvi posameznih narodnih poslancev sodišču. Glavna kontrola je videla z rezervo večje število izdatkov, ki jih je odobril ministrski svet. Med temi izdatki so krediti 10 milijonov za volitve narodnih poslancev, 3,9 milijona din za organizacijo jugoslovenskega oddelka na svetovni razstavi v New Yorku, 300.000 din za sodelovanje naše države na mednarodni razstavi v Benetkah itd. Te izdatke bo proučil in preveril finančni odbor. Z večino glasov je skupščina sprejela poročilo administrativnega odbora o izdatkih narodne skupščine.

Predloženo ji je bilo končno poročilo finančnega odbora o novem proračunu in finančnem zakonu, ki ga je skupščina sprejela na znanje. Obveščena je bila še o konstituiranju predsedstva senata in stalnih skupščinskih odborov. Nato je prešla k volitvam skupščinskega odbora za mednarodne konvencije, ki so bile edina točka na današnjem dnevnem redu. Ker opozicija tudi pri volitvah tega odbora ni sodelovala, je bila predložena le ena kandidatska lista z narodnim poslancem Dušanom Pantićem na čelu. Odbor je bil izvoljen z aklamacijami. Ob 10.40 se je seja skupščine končala. Jutri zjutraj se bo že pričela načelna proračunska razprava.

Novi odbor za mednarodne konvencije se je takoj po skupščinski seji sestal in konstituiral. Za svojega predsednika si je izbral narodnega poslanca Dušana Pantića, bivšega konzula v Düsseldorfu.

Beleške

Propagandnega ministristva ne bo

Kakor smo že včeraj poročali, je finančni odbor narodne skupščine sprejel predlog državnega proračuna za leto 1939/40 in z njim povezani finančni zakon. Pred glasovanjem je povzela besedo minister za telesno vzgojo naroda Djura Čejović in opozarjal, da vlada umika člen 79 finančnega zakona. Po tem členu bi se dosedanje ministrstvo za telesno vzgojo naroda razširilo in preimenovalo v ministrstvo za narodno kulturo. Prevezo bi poleg poslovanja dosedanjega ministristva za telesno vzgojo še celo vrsto poslov, ki so sedaj pod kompetenco prosvetnega in še nekaterih drugih ministrstev, kakor n. pr. radio, film, tisk itd. Po zamisli dr. Stojadinovića naj bi bilo to, kar so v avtoritarnih državah ministrstva za propagando. Novemu ministristvu je bilvi ministristki predsednik v sklopu svojih načrtov, o katerih smo že poročali, namenil še dalekosežne naloge. Zato je bil sklep Četkovićeve vlade, da umika predlog o ustanovitvi tega ministristva, v političnih krogih sprejet v splošnem zadovolženjem kot nov dokaz, da ima vlada resno voljo postopno likvidirati Stojadinovićeve metode.

Prof. dr. Tischler na Koroškem suspendiran

Po »Koroškem Slovincu« posnemamo: V ponedeljek 20. t. m. je dr. Josip Tischler, profesor na gimnaziji v Beljaku, prejel sporočilo od deželnega šolskega sveta, naj takoj zapusti zavod. Ker se je odpust izvedel pod nenavadnimi okolišninami, je verjetno, da ta zadeva še ni dokončana.

Profesor Tischler je zadnja tri leta kot predsednik slovenske osrednje kulturne organizacije na Koroškem vodil vse javno delo med koroškimi Slovinci. Osnovni načeli vsega njegovega narodno-političnega udejstvovanja sta bili: zvestoba državi in zvestoba svojemu narodu. V pretežni meri je ravnal njegova zasluga, da so se koroški Slovinci po priključitvi Avstrije znašli v novih razmerah in da so novi državni odkriti stavili na razpolago svoje moči v pričakovanju, da bodo dosegli spoštovanje svoje narodnosti, kar je itak osnovno načelo narodnega socializma. Zato tem bolj preseneča gornji ukrep koroškega deželnega šolskega sveta.

Kakor rečeno, pa stvar še ni dokončana in smemo upati, da gre le za nesporazum, ki bo kmalu pojasnjen.

„Slovenčevo“ opletanje

Gospodom v Kopitarjevi ulici ni nič vse, da smo tudi v »Jutru« zabeležili odkritje zagrebških listov o usodnih namerah, ki jih je imel bivši predsednik vlade dr. Stojadinović. Da bi dali duška svoji nejevolji, skušajo dokazati svojim lahkovernim čitateljem, da so izdelali osnutke za te odredbe menda kar v tajništvu JNS. Okoli dr. Stojadinovića so se namreč po »Slovenčevih« trditvah »rinili ljudje, ki so bili pomembne in daleč vidne korifeje v živkovitnem in Jevtičevem režimu. Ti stodoletni JNS-ariji so dr. Stojadinovića pripravljali manire in politične metode, ki so jih svoje dni upravljali za časa diktature.« Koga je mislil »Slovenec« pri tem, ne vemo; morda one svoje prijatelje, ki so se nekaj prav dobro razumeli z Jevtićem. nekateri pa se smukali poprej že tudi okoli Živkovića in to še potem, ko »Slovenec« Živkovićevega režima že ni več priznaval za svojega.

Gospodom okoli »Slovenca« ni zameriti, da v znanju naše novije zgodovine hudo šepajo, če jim kakšna stvar ni všeč. Kolikor pa je nam in tudi objektivni javnosti znano, niso bili pod režimom JNS sprejeti nobeni »izjemni zakoni, ki naj bi s svojo samovoljo dušili narodno svobodščino in narod opopal vseh političnih svobodčin.« Vsi taki »izjemni zakoni« so bili sprejeti pred letom 1931, torej v času, ko se »Slovenec« ni smatral za opozicijski list. Kar se posebej tiče Jevtičeve zakonodaje, je treba pač pripomniti, da Jevtić daleč ni imel časa ovekovečiti svoje ime v naši zakonodaji, ker je padel s svojim režimom vred že sredi verifikacijske debate po komaj polletni vladni. Zato mu dela »Slovenec« grdo krivico. Ker pa smo že pri zakonodaji, prosimo »Slovenca«, naj se zana, kdo je izdelal osnutek zakona o prekrških ki ga je celo dr. Stojadinovićev režim umaknil iz narodne skupščine in vrgel v rotamirco.

Laž in resnica življenja

Pod tem naslovom priobčuje včerajšnji »Slovenec« podlistek, ki je poln lepih misli. Med drugim čitamo v njem: »Resnica ni nikakršna mrtva teorija, ki bi utegnila biti taka ali drugačna, temveč je živo dejstvo. Pojdi iz resnice — in resničnost te bo kaznovala zaradi tega prestopka. Moralna resnica je teorija dobrega življenja, obratno je moralna laž ubijajoča in ni poživljajoča. Ona je teorija hudobnega udejstvovanja.«

Ugotovitve „Samouprave“

»Samouprava«, glasilo JRZ, zavrača pritožbe, da so državni krediti in zneski, namenjeni za razne investicije, pristransko razdeljeni. List pravi, da se sicer »lahko zgodi, da dobi kako leto gotov del države manjše kredite in za investicije namenjene vsote, kakor drugi deli države, ne sme se pa to smatrati za izraz neke plemenske ali strankarske tendence. Vse to je samo posledica želje pomazati tistim delom države, ki trenutno najbolj nujno potrebujejo državno pomoč. Sicer pa morajo priznati danes celo največji nasprotniki JRZ, da se po njeni zaslugi sedaj sorazmerno po vsej državi gradi in zida na državne stroške.«

»Samouprava« tudi poziva javnost in politične skupine, naj pozabijo, kar je bilo: »Kar je bilo, je bilo. Danes moramo vsi složno stremeti za ustvaritvijo pomirujočega ozračja. Nastopil je čas bratskega sodelovanja vseh, ki žele resnično slogo in sporazum med vsemi plemeni in naši državi. Pri nas ne more in ne sme biti več prostora za plemenski antagonizem. Sedaj ni več čas, da bi obnavljali spomine na preteklost ter na stvari in dogodke, ki so danes brez vrednosti in pomena.«

Iz prosvetne službe

Beograd, 28. febr. p. Reaktiviran je bil in imenovan za učitelja v Rečici ob Savinji upokojeni učitelj Zorko Kotnik. Učitelja ga Josipina Arilek, pa je bila premeščena iz Senovega v Slavonsko Požego.

Ceste — naša velika skrb

Na sinočnem (1.) žnem zboru Avtokluba je bilo največ govora o naši cestni revščini

Ljubljana, 28. februarja. Zvečer ob 18. je imela ljubljanska sekcija Avtokluba v svojih klubskih prostorih v Kazini ob lepi udeležbi članstva svoj XV. redni občni zbor. Zborovanje so v zastopstvu javnih oblastev obiskali načelnik oanske uprave dr. Hubad, za mestno občino g. Bahovec, predsednik društva za ceste dr. Vinko Vrhunec, zastopnik zbornice za TOI g. Majcen in številni zastopniki tiska.

Občni zbor je otvoril in vodil predsednik g. Avgust Praprotnik, ki je pred otvoritvijo predlagal udanostni brzojavki visoki pokroviteljici kluba Nj. Vel. kraljici Mariji in predsedniku kluba knezu namestniku Pavlu, nato pa predložil daljše predsedniško poročilo, v katerem je predvsem omenjal glavne zapreke, zaradi katerih se motorizacija v naši državi ne more razviti, in sicer zaradi previsokih cen bencina, zaradi previsokih davkov in pa zaradi slabih cest. Največ pozornosti je vzbudila upravičena ugotovitev o pretiranih mestnih davčinah na avtomobile v Ljubljani in Celju, glede katerih so vsa prizadevanja kluba za znižanje ali izravnanje z ostalimi mesti v državi ostala dozdaj brezuspešna. Klub si bo še prizadeval, da bi se ta postavka v ljubljanskem proračunu znižala, če pa tudi ne bo uspel, bo moral misliti na samoohrambo za zaščito svojih interesov. H kraju je g. predsednik na splošno razvil smernice dela novega odbora, ki bodo šle v glavnem za tem, da se cene bencina še znižajo in ne bo novih javnih davkov, predvsem pa da se zniža mestna davščina in čim hitreje izvede modernizacija naših cest.

Obširno poročilo upravnega odbora je predložil g. Rado Hribar, ki je podrobno orisal mnogostransko delovanje sekcije, tako glede znižanja in izenačenja cen bencina, glede tujsko-prometne propagande, glede znižanja javnih davkov, glede prizadevanja za izboljšanje naših cest, glede sportno turističnih uspehov in še mnogočesa, kjerkoli je Avtoklub zastavil svoje sile za prosep motorizacije in z njo povezanega avtomobilskega turizma pri nas.

Nato so sledila poročila sportno turističnega pododbora in klubove motosekcije, ki ju je oba podal g. John Šabec, ter poročila g. Karla Govekarja o stanju blagajne, kakor je predsednik Društva za ceste dr. Vinko Vrhunec v daljšem referatu crisal zborovalcem položaj naših cest, glede katerih je bil lani sprejet šestletni načrt za gradnjo, ki pa za nas po zemljepisnem položaju in prispelkih iz naše banovine nikakor ni zadovoljiv. V nadaljnjem je govoril našteli tudi cestna dela bližnje bodočnosti v Sloveniji in v številnih kamih obrazložil, kako počasi in težko se bo to delo nadaljevalo v naslednjih letih. Svoja utemeljena izjavljanja je zaključil s prošnjo, naj bi tudi Avtoklub z vsemi silami podprl prizadevanja Društva za ceste da bo naša banovina dobila cestno omrežje, kakršno po svoji tujsko-prometni vrednosti že davno zasluži.

K besedi se je oglasil nato še podpredsednik sekcije dr. Ciril Pavlin, ki je v zvezi z izjavljanji dr. Vrhunca predlagal posebno spomenico, po kateri se Avtoklub v celoti pridružuje stališču in zahtevam Društva za ceste glede prometnih in gospodarskih potreb naše banovine v cestnem vprašanju.

Vsa poročila so bila soglasno sprejeta, prav tako tudi vse izpremembe v sestavi upravnega in nadzornega odbora, ki bo tudi v bodoče nespremenjeno posloval pod predsedstvom dosedanjega dolgoletnega predsednika Av. Praprotnika.

Pred razpustom osrednjega parlamenta ČSR

Praga, 28. februarja. AA. Predsednik vlade Beran je imel sestanek s predsednikom parlamenta Malypetrom. V političnih krogih izjavljajo, da je bilo ob tej priliki govora o razpustu centralnega parlamenta. V teku meseca marca se parlament sestane na formalno sejo, na kateri bo sklenil svoj razpust.

Francoske vojaške priprave v Tunisu

Rim, 28. febr. AA. »Messaggero« poroča iz Tunisa, da so tamkaj opazili zadnje čase veliko gibanje čet in velike transportne vojnega materiala. V tuniški pristanišče prihajajo vsako noč ladje z vojnimi materialom in živčevim. Iz Alžira vozijo dan za dnem vlaki vojaštvo in vojne potrebščine proti libijskimi mejami. Tuniški magistrat je pripravil izredne ukrepe za obrambo mesta. V mestu kopljejo strelske jarkne in postavljajo barikade iz vreč peska. Francoski tisk v Tunisu razglasa, da bodo zavetišča za prebivalstvo za primer letalskih napadov gotova v nekaj dneh. Na obali zativa stoje strojnice in protiletalski topovi. »Messaggero« poroča nadalje, da so vsi železniški mostovi pod najstrožjim vojaškim nadzorom. Vse te vojaške priprave in glasovi, ki se neprestano širijo, ustvarjajo med prebivalstvom veliko vznemirjenje.

London, 28. febr. AA. V včerajšnji debati v spodnji zbornici je opozoril posl. Henderson angleško javnost na povečanje števila italijanskega vojaštva v Libiji. Opozoril je, da so v vrstah italijanskih čet tudi nemški strokovnjaki.

Francoska naročila v Švici

Pariz, 28. febr. o. Po vesteh iz zaupnih virov je francosko vojno ministrstvo naročilo v švicarskih tovarnah patron ogromno množino streliva. Tovarne v Bernu bodo zaradi tega naročil prihodnjih 8 mesecev zapolnjene do konca leta.

Italija ne kliče svojih državljanov iz tujine

Praga, 28. febr. AA. (Stefani). Italijansko poslanstvo v Pragi zavrača vest pariskega dopisnika ČTK-ja, da bi bila italijanska vlada pozvala vse Italijane, posebej tiste, ki živijo na Francoskem, da se morajo najpozneje do 15. marca vrniti v Italijo.

Gafencu pojde v Varšavo

Buřarešta, 28. febr. br. Rumunski zunanji minister Gafencu odpotuje v petek v Varšavo. Na Poljskem bo ostal tri dni. Imel bo pomembne razgovore z zunanjim ministrom Beckom o nadaljnjem zblizanju med Rumunijo in Poljsko.

Francoska tvornica letal v Indokini

Pariz, 28. febr. AA. Kolonijski minister Georges Mandel je podpisal v imenu vlade pogodbo o ustanovitvi tovarne letal v Indokini. Tovarna bo zgradila na leto po 150 vojaških letal ter 400 motorjev. Tovarna bo že v kratkem pričela obratovati.

Sokoli pri ministru za telesno vzgojo

Beograd, 29. febr. a. Minister za telesno vzgojo Djura Čejović je danes sprejel v svojem kabinetu prvega namestnika staršine SKJ Engelberta Gangla. Nato je sprejel delegate beograjske sokolske župe z generalom Petrovićem na čelu.

Potem je ministra obiskala delegacija društva za zidavo stadiona v Mariboru in prosila ministra za podporo. Stadion bi začeli graditi te dni. — Dalje je ministra obiskala deputacija Sokolskega društva iz Podgorice.

Šef kabineta ministra za šume in rudnike

Beograd, 28. febr. AA. Z odlokom ministra za gozdove in rudnike je imenovan za kabinetnega šefa ministristva dr. Hans Bauer, tajnik apelacijskega sodišča v Beogradu.

Akcija imejteljev albanske spomenice

Beograd, 28. febr. AA. Minister za vojsko in mornarico armijski general Nedić je danes ob 11.30 sprejel zastopnike imejteljev albanske spomenice, ki so mu predložili prošnjo za zakonsko priznanje.

Vremenska napoved

Zemunska: Razjazenitev v severozapadnih krajih, drugod oblačno z nekoliko dežja. Temperatura brez posebne spremembe.

Dunajska: Prehodno razmeroma jasno, sveži južnovzhodni in južni vetrovi, temperatura ponoči okoli ničle, podnevi malo vreme, polagoma porast oblačnosti, v višinah sneg.

Nova težka preizkušnja poljsko-nemškega pakta

Protinemske demonstracije po poljskih mestih zavzemajo vedno večji obseg

Berlin, 28. febr. ok. Službeni nemški krogi na protinemske demonstracije na Poljskem, ki so se razširile že na vsa poljska mesta, še zmerom ne reagirajo, čeprav niso niti najmanj v skladu s koncepcijo nemške zunanje politike. Sedanjih dnevi so pač nova huda preizkušnja za nemško-poljski pakt iz leta 1934. Že osem dni demonstrirajo študentje, njihovi profesorji, oficirji in na tisoče in tisoče drugega občinstva v Varšavi, Krakovu, Vilnu, Poznanju, Lvovu in drugod proti Nemčiji. In še posebej proti nemškemu režimu v Gdansk, toda nemški listi molče o dogodkih. V Poznanju je center protinemske propagande. Sročili so tam razbili vsa izložbena okna nemških trgovin. Na zgradbi nemškega poslanstva v Varšavi so sročili že drugi razbili stekla na oknih. Na univerzi je bilo veliko zborovanje akademskih legije, po katerem se je okrog 15.000 ljudi zvrstilo v sprevod, ki je krenil po glavnih ulicah mesta. Vseučiliški profesorji so se družili v njem s študenti, oficirji s civilisti, vsi pa so viharno vzklikali, da zahteva poljski narod Gdansk in Vzhodno Prusijo.

V komunikaciji, ki ga je poljska vlada davno objavila o najnovejših incidentih v Gdansk, se ugotavlja, da je bilo na tamkajšnji tehniški visoki šoli pretepenih več poljskih študentov in da so jih potem vrgli iz poslopja. Nemška policija je 14 študentov aretirala. Poljski diplomatski zastopnik v Gdansk je dobil takoj nalog za najenergičnejši protest, poljska vlada pa je sklenila, da bo izdala še vse otrežje ukrepe, če bo ugotovila, da je gdanska policija postopala neobjektivno.

Danes opoldne so se demonstracije v Krakovu, Lvovu, Poznanju in v Varšavi ponovile. Za nočjo so v Varšavi napovedali nov demonstrativni sprevod po mestu. Poizkove večje skupine jejav, da bi prišla pred nemško poslanstvo in parlament, je ojačana policija preprečila. Sročili je večja skupina dijakov vdrle v urad nemškega narodnega sveta v Varšavi ter se polastila

aktivov in napravila veliko škodo. Predsednik nemške organizacije, senator Hastbach, se je obrnil na vladu s prošnjo, da naj prepreči nadaljnje incidente ter demonstracije proti Nemčiji. Krivci pa naj se kaznujejo. Senat tehnične visoke šole v Gdansk, ki na prošnjo poljskih oblasti uklinil predavanja za nedoločen čas.

Nemški tisk o dogodkih na Poljskem

Berlin, 28. febr. h. O protinemskih demonstracijah na Poljskem poročajo nemški listi le v uradnih vesteh. Pozornost je zbudilo dejstvo, da poudarja poljski oficirski tisk interese Poljske v srednji Evropi. V tem vidijo nov poizkus propagande za skupno poljsko-madžarsko mejo. »Nationalzeitung« glasilo Hermanns Göringa se bavi s poljskimi zahtevami, zlasti po kolonijah ter ugotavlja, da poljske želje niso preveč skromne.

Poljsko odlikovanje grofa Ciana

Varšava, 28. febr. AA. Predsednik republike Moscicki je odlikoval grofa Ciana s redom Belega orla 1. stopnje.

Položaj Nemčije na evropskem vzhodu

Pariz, 28. febr. o. Bivši radikalni minister Bertot je objavil v listu »Depeche de Toulouse« članek o položaju Nemčije na evropskem vzhodu. V njem omenja prilike na Češko-lovaškem in ugotavlja, da se notranja politika v ČSR nikakor ne razvija tako, kakor so to pričakovali v Berlinu. Pa tudi po vsej ostali vzhodni Evropi se zmerom jasneje pojavlja odpor proti hegemonistični politiki, ki ogroža svobodo vzhodno-evropskih narodov. V tem smislu si je treba tolažiti tudi preokret v razpoloženju poljskih množic nasproti Nemčiji.

obalnih baterij in gibraltarskih letalskih eskadril branilo tudi modro ladjejevo pod vodstvom admirala sira Roberta Founda, ki šteje 52 ladij večinoma iz sestava angleškega sredozemskega brodograja. Modro brodograje bo današnje noč odplulo iz Gibraltarja sovražniki nasproti.

Rim, 28. febr. o. Veliki angleški pomorski manevri okrog Gibraltarja povzročajo italijanskim političnim krogom in deloma tudi v tisku precejšnje skrbi. Rimski »piccolo« opozarja, da naloge, ki so bile postavljene angleškemu domovinskemu in sredozemskemu vojnemu brodograju za sedanje vojne vaje, ne dopuščajo nikakega dvoma o tem, da se bodo sedaj preizkusila vsa sredstva in vsi načini, kako bi se preprečila eventualna akcija nasprotnih sil, v katerih bi bila nujno angažirana tudi italijanska vojna mornarica in s katero naj bi se izvršil prodor skozi gibraltarsko ožino.

Veliki angleški manevri v gibraltarskih vodah

Gibraltar, 28. febr. o. Velike vojne vaje angleškega sredozemskega in domovinskega brodograja, ki so se pravkar pričele, bodo trajale 14 dni. Pri njih sodeluje 115 vojnih ladij, 55 od domovinskega in 60 od sredozemskega brodograja. Poleg tega je angažiranih pri vajah še 10 pomožnih ladij in več eskadrilj hidroavionov. Angleška vojna mornarica hoče preizkusiti obrambo Gibraltarja in eventualno zaporo gibraltarske ožine.

Ogromno brodograje se je razdelilo v dva dela: v rdeče in modro ladjejevo. Rdečemu poveljuje admiral sir Charles Forbes, ki je prevzel poveljstvo na admiraliskih ladijah »Nelson«. Njegove ladjejeve šteje 53 edinic. V preteklih nočeh je zapustilo gibraltarsko luko in odplulo v neznan smer. Pravijo da so bile rdeče ladje davi nekje med Madeiro in maroško obalo. V noči od četrteka na petek bo poskusilo brodograje prebrati skozi gibraltarsko ožino, ki jo bo poleg

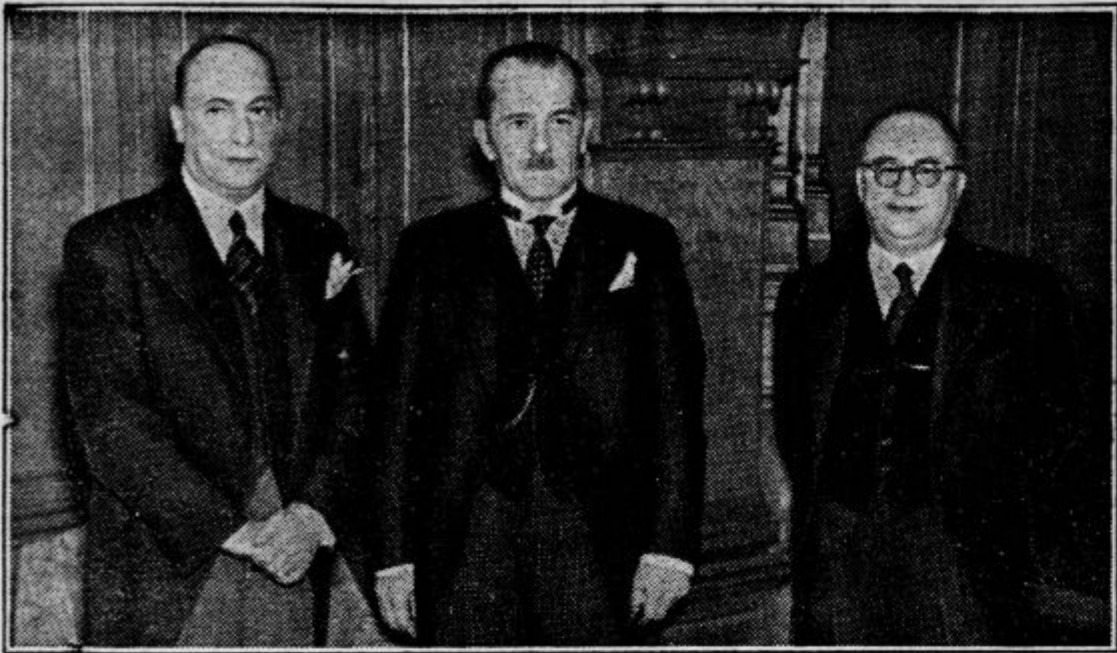
Po kratkem trpljenju je umrla
moja ljubljena žena in zlata mamica

Anica Hočevor
roj. TIČAR
soproga lekarnarja na Vrhniki

Pogreb nepozabne bo v četrtek,
2. marca ob 15. uri iz hiše žalosti
na pokopališče sv. Pavla.

Vrhnika, 28. februarja 1939.
Ph. Mr. STANKO HOČEVAR, soprog;
TOUSSAINT in MARUŠKA, otroka
ter sorodniki.

Os Balkanske zveze

Kakor na poti na konferenco Balkanske zveze v Bukarešti se je turški zunanji minister g. Karadzoglu tudi na povratku iz Bukarešte ustavil v naši prestolnici, kjer je imel več posvetovanj s predsednikom vlade Dragišo Cvetkovičem in zunanji ministrom dr. Cincar-Markovičem. Na naši sliki so od leve: dr. Cincar-Marković, Karadzoglu in turški poslanik na našem dvoru Hajdar Aktağ.

Inženjerska zbornica in javna dela

Na zasedanju je bila sprejeta daljša resolucija

Ljubljana, 28. februarja

Inženjerska zbornica je na svojem zasedanju v soboto sprejela daljšo resolucijo, v kateri poudarja predvsem potrebo, da se vsa javna gradbena dela oddajajo le domačim gradbenim podjetjem in da se v celoti izvedejo projektirane gradnje cest, v prvi vrsti cesta Maribor—Celje—Ljubljana—Sušak, gradbena dela pa naj se ne izvršujejo v režiji. Izda naj se končno veljavna odločba o tako imenovanih pridobljenih pravicah graditeljev in zidarskih mojstrov na osnovi prej veljavnih zakonskih predpisov in v skladu z zahtevami o strokovni usposobljenosti. Temeljito naj se revidirajo vsi pogoji za izvrševanje javnih gradbenih del.

Za vse važnejše javne zgradbe, ki jih grade država ali samoupravna oblastva na svoj račun, se morajo razpisovati javni natečaji za idejne skice; prav tako naj se izvršujejo tudi načrti za cestne gradnje pod vrhovnim vodstvom odgovornih predstojnikov stavnih sekcij. Revidirajo naj se vsi protislovni zakonski predpisi, zlasti v obrtnem zakonu in v zakonu o gozdovih. Vsa gradbena, elektrotehnična in strojna podjetja, ki stoje pod vodstvom pooblaščenih inženjerjev, naj se prevedejo v izključno pristojnost inženjerskih zbornic. Izpopolnijo naj se predpisi o zaposlitvi inozemskih inženjerjev po predlogih inženjerskih zbornic.

Konec nenavadne medicinske senzacije

Po enem letu zaključena preiskava o cesarskem rezu

Karlovac, 28. februarja
V Karlovcu se je te dni končala sodna zadeva, ki je v teku enega leta postala svetovna senzacija, zlasti v medicinskih krogih. Zadeva je bila naslednja: mlada kmetica Mara Horvatina, katere mož je že vrsto let na delu v Kanadi, je ljubimalka z različni mladenčji in se znašla v blagoslovljenem stanju. Da bi prikrila sramoto, se je odločila k drznemu ukrepu. Izvršila je sama na sebi operacijo, ki jo izvršujejo zdravniki le pri najtežjih porodih, ko gre za življenje porodnice.

Mara Horvatina se je podala v gozd in se lotila cesarskega reza. Spravila je otroka na dan. Seveda je dete kmalu nato izdihnilo. Mara si je za navadno iglo in nitjo sama zašla trebuh in se vrnila domov. Po nekaj dneh se ji je stanje močno poslabšalo in so jo morali spraviti v bolnišnico. Čim so jo zdravniki pregledali in uvideli, v čem je stvar, jim je Mara prostodušno vse priznala. Navedla je, da jo je k temu nagovoril njen ljubimec Vekoslav Berdić. Zaradi oslabljenega srca in preobilo izpuščenih krvi je Mara po nekaj dneh trpljenja umrla.

Zadevo je vzel v roke sodišče. Zaradi suma, da Mara operacije ni izvršila sama, je bil v komisijo pri obdukciji povabljen ugleden strokovnjak za sodno medicino vseučiliški profesor dr. Milosavić iz Zagreba. Obdukcijo je izvršil ob asistenci tovariša dr. Premruja in dr. Jambrišaka. Takrat je dr. Milosavić dal naslednjo izjavo: »Slučaj Mare Horvatine predstavlja res-

nično pravcato senzacijo. Kolikor sam vem, ni v zgodovini medicine zabeležen noben podoben primer. Sodim, da je Mara Horvatina vendarle sama izvršila operacijo, kar sklepam po kraju in značaju reza. Drugo vprašanje pa je, in tega mora dognati sodišče, kdo je Mara k temu nagovoril. Najzanimivejše, vprav neverjetno pri tej ženski je, da je bila tako odprta, da se je lahko po operaciji gibala in da je sploh še tako dolgo živel po strašni telesni poškodbi. Ta primer je edinstven. Lahko rečem, na vsem svetu. V svoji 30-letni praksi v raznih državah nisem videl in čul ničesar podobnega, pa je tudi verjetno, da bo ta dogodek kot edini te vrste ostal vselej zabeležen v strokovni literaturi.»

Z mnenjem vseučiliškega profesorja dr. Milosavića se je v celoti strinjal tudi dr. Premru. Nasprotno pa je dr. Jambrišak imel pomisleke, da bi bila Mara sama lahko izvršila takšno operacijo. Zaradi tega je torej sodišče nadaljevalo preiskavo. Leto je minilo in zdaj je bila preiskava zaključena. Sodišče ni moglo ugotoviti ničesar, kar bi podprlo pomisleke dr. Jambrišaka. Ker je medtem tudi že institut za sodno medicino potrdil prvotno sodbo dr. Milosavića, ni imelo državno tožilstvo osnove za obtožbo in je bil postopek ustavljen. Nož, s katerim je nesrečna ženska izvršila operacijo na sebi, ostane v arhivu okrožnega sodišča v Karlovcu kot edina pričča dogodka, kakršnega doslej ni poznala zgodovina medicine.

Tragedija kmetkega bogataša

Zakaj je obupal premožni posestnik Kokole

Zagorje, 28. februarja

V ponedeljek popoldne so pokopali na farnem pokopališču v Izlakah 58letnega posestnika in mlinarja Ivana Kokole iz Orehove, o čigar tragični smrti smo včeraj poročali. Ivan Kokole se je bil v soboto spri s sestro in se nato v mlino obesil. Bil je znan kot eden najbolj petičnih mož, ki je zelo ljubil denar. Njegova domačija je na koncu zagorske občine proti Trojnam. Milin, ki je včasih donosal lepe dohodke, je pa zadnje čase slabo odmeval, kajti lastnik se ni mogel odločiti, da bi žrtvoval denar za popravila, čeprav ga je doma hranil prav visoke vsote.

Za obdelavo velikega posestva sta ostala na domu on in sestra, ostale tri sestre so pa omožene v bližini Zagorja. Za pomoč sta brat in sestra dobila dekle iz Spitaliča, ki je vršila vsa dela tako zadovoljivo, da so ljudje govorili: ta dva sta rojena druga za drugega. Kakor marsikod, je prišlo tudi tu do presenečenja. Sestra, solastnica po-

sestva, je opazila bratovo spremembo, ni ji ostala prikrita njegova naklonjenost nasproti gospodinjki pomočnici. Ta je morala od hiše nazaj domov, kjer je kmalu povila deklico. Gospodar Janez je nekajkrat ubral pot proti Spitaliču, kamor je ponesel darilo za novorojenko. Na prigovarjanje znanec, da je najbolje, ako se takoj poroči, ker bo sicer moral kot petičnež plačevati visoke alimente, se je res odločil, da se poroči v postu, ko je pustni

Naše lutke

Ljubljana, 28. februarja

Preteklo je dokaj let, odkar so se v Mestnem domu prvič predstavili ljubljanskemu občinstvu čudno majhni igralci. Njihova lesena telesa so se spretno premikala in pregibala. Roka njihovega mojstra akademskega slikarja Klemenčiča jih je varno vodila po majhnem odru in občinstvo je bilo navdušeno.

Prve lutke, ki jih je umetniško izdelal g. Klemenčič, so stopile na oder kmalu po svetovni vojni. Pionirsko delo g. Klemenčiča je bilo med občinstvom toplo pozdravljeno, pri odločitvah pa žal ni našlo pravega razumevanja. Nastopile so finančne težave in ljubezni leseni igralci so morali na podstrežje Mestnega doma. Zala se je žalostna odiseja prvih ljubljanskih lutk... S podstrežja jih je rešilo razumevanje predsednice Atene, ge. Krofotve. Atena je lutke odkupila in začela redne predstave v Mladiki. Vse bi bilo prav in v redu, če ne bi bilo majhnega policijskega predpisa. Tikel se je izhoda iz internata. Zal ima internat en sam izhod in zaradi policijskega predpisa so skozi ta edini izhod romale lutke iz Mladike. Romanje sicer ni bilo dolgo, ker jim je novo zavetje nudil Narodni dom. Mala dvorana v Narodnem domu je bila zelo primerna za lutkovni oder. Toda udeleževanje malih igralcev tudi tu ni ostalo nemoteno. Prišel je načrt za Narodno galerijo in lutke so se morale neslavno umakniti v zaloge.

Atena je prevzela vzgojo prvega lutkovnega naraščaja. Skrbela je, da se zboljša jezik, da se uvedejo domače igre, zlasti

Skrbno

prati se pravi:

perilo zaupati dobremu Schichtovemu terpentinovemu milu. S Schichtovim terpentinovim milom negovano perilo nikoli ne porumeni in ostane dolgo časa kot novo.

SCHICHTOVO
TERPENTINOVLO MILO
pere bleščeče belo!

čas že pri kraju. Med tem je odprodal za 90 tisočakov gozda, s čimer se pa sestra ni strinjala, menec, da je preprosti prodal. Seveda sestra kot solastnica tudi ni bilo vseeno, če pride svakinja v hišo in bi deščina prešla na otroka. Naposled je vendar bilo dogovorjeno, da prepíše gospodar Janez večjo vsoto in del posestva na ime svoje hčerke.

Nakopičilo se je torej toliko poslovnih zadev, da je gospodar pri svoji veliki štedljivosti imel mnogokaj razmišljati. In res je vse te zadeve premišljeval nekaj dni. Ko se je pretekli petek spet vrnil iz Spitaliča, kjer je že uredil vse potrebno za poroko, je naslednji dan prišlo ponovno do obračunavanja med njim in sestro. Razburjen se je bogati gospodar podal v mlino in se obesil. Za pogreb so bile velike priprave, kakor se za premožnega gospodarja spodobi. Bilo je dosti pogrebcev in vsa okolica govori o tragični usodi Ivana Kokole.

Smrt

zavednega Kraševca

Na svojem lepem domu v Sepuljah pri Tomaju je v soboto zvečer po dolgi in težki bolezni, ki jo je prenašal z največjo potrpežljivostjo, umrl v 66. letu svoje dobe posestnik in industrialec g. Anton Turk. Od septembra lanskega leta, ko ga je bolezen priklenila na posteljo, se je njegovo stanje neprestano slabšalo in zdravniška pomoč mu je mogla le nekoliko lajšati trpljenje, nikakor pa mu ni vrnila zdravja.

Pokojnik je bil eden izmed tistih marljivih in žilavih Kraševcev, ki so bili na tej zemlji kvas domačega življenja. Ljudsko šolo je obiskoval v Tomaju, nato je dovršil štiri razrede realke v Gorici, potem se je izpopolnil še na kmetijski šoli na Grmju. Ko je prevzel domače posestvo, je pokazal, kaj je po srcu in glavi. Domačin in siromak sta vedno našla podpornika v njem, imel pa je odprte roke tudi za dijake in visokošolce. Znal je ceniti izobraženstvo, ljubil je družbo, nad vse pa našo milo domačo pesem.

Pred več nego tridesetimi leti je ustanovil s pok. Emilom Černetom iz Tomaja žago in mlatnico ter je podjetje s svojo pridnostjo razvil in dvignil. Kot umen kmet, tovalec je z dobrimi zgledi in navesti vedno bodril kraške rojake k napredku na tem polju.

Gostoljubnega, dobrega in požrtvovalnega moža ni več, ostal bo pa v najboljšem spominu vsem, ki so ga poznali. Pokojnikovi vdovi in sinovoma gg. Antonu in Dragu izrekamo ob nenadomestljivi izgubi soproga in očeta prav iskreno sožalje.

Ob grobu

dr. Dinka Trinajstića

Danes bodo pokopali v Vrbniku na otoku Krku velikega jugoslovanskega ideologa in borca dr. Dinka Trinajstića, ki je, kakor smo že poročali, v ponedeljek zvečer umrl v Crikvenici.

Dr. Dinko Trinajstić se je rodil v Vrbniku l. 1858. Gimnazijo je študiral v Splitu, pravo pa na Dunaju, v Zagrebu in Gradcu ter se je že kot visokošolček požrtvovalno udeleževal v nacionalnem pokretu. V dolgi letih svojega javnega delovanja je bil kakor dr. Matko Laginja in Vekoslav Spinčić v prvi vrsti istrskih rodoljubov in borcev za narodne pravice. Dolga leta je bil župan Pazina, poslanec istrskega de-

pa, da dobimo domačo lutko. Prvo zares domačo lutko je prinesla arhitektinja Kančova. Krog prijateljev lutk se je polagoma širil.

Lutkarstvo med Sokoli

Prvi, ki so za Ateno spoznali vzgojni pomen lutkarstva, so bili Sokoli. Prvi sokolski lutkovni oder je bil postavljen leta 1927. na Taboru. Že nekaj let poprej pa je dobilo tak oder društvo Češke Obce; to je danes eden najboljših lutkovnih odrov v Ljubljani. Društvo je dobilo oder od češkega ministrstva za šolstvo, vodi pa ga g. Skrušnjak. Kmalu je dobil svoj oder tudi Sokol II., za njim pa razne druge sokolske župe po dravski banovini. Danes je po Sloveniji že 47 lutkovnih odrov, ki prav lepo delujejo.

Lutka je odlično vzgojno sredstvo

Danes je lutkarstvo članstvo pretežno v rokah Sokolov in čeških društev. Postati pa bi moralo vzgojni pripomoček vsakega učitelja, vsakega otroškega vrtca. Zaposlitev otroka z lutkami se je pokazala kot odlično vzgojno sredstvo, ki se ga drugod tudi vsesplošno poslužujejo. Na mednarodni razstavi, ki je bila združena tudi s razstavo jugoslovanskih odrov, se je poudarjalo, naj ustvarja lutkar samostojne tipe, ohrani individualnost lutk, se izogiblje šablone. Vsak lutkovni kraj si mora ustvariti svojo lutko. Zanimivo je, da se največje ljudje, ki so prav tako strastni zbiratelji lutk, kakor drugi zbirajo znamke, ali kaj drugega. Tako ima neki Parizan v svoji ogromni zbirki lutk seveda tudi slovensko lutko.

Kdo je lahko lutkar za kuliso? Odgovor

želnega zbora pa 20 let (1895—1915). Vse svoje življenje je posvetil jugoslovanski ideologiji in pri vsem svojem političnem in prosvetnem delu je bil vzornik bratske vzajemnosti Hrvatov in Srbov. L. 1915. je emigriral ter bil med ustanovitelji Jugoslovanskega odbora, ki je imel svoj sedež v Londonu. Ko je odstopil dr. Trumbić, je postal dr. Trinajstić predsednik Jugoslovanskega odbora. Po osvobodjenju je bil član narodnega predstavništva in ko so se formirale nove politične stranke, se je pridružil demokratiški stranki ter ostal njen član do 6. januarja 1929. S kra-

ljevim ukazom je bil 9. januarja 1932 imenovan za senatorja in pridružil se je klubu JNS. Lani je potoke njegov senatorski mandat in kmalu sta starost in bolezen prekinili njegovo politično delovanje, ki je bilo vedno patriotsko, v vsakem pogledu nesebično, narekivano pa tudi od velike ljubezni do ožje domovine. Njegova delavnost je bila za Istro v predvojni in medvojni letih velikega pomena, njegovi ideali pa so bili trdni temelj našega udelovanja.

Dr. Dinko Trinajstić bo ohranjen v častnem spominu.

Trpka usoda gluhtonemih otrok

kliče po pomoči in podpori naše javnosti

Ljubljana, 18. februarja
V Sloveniji imamo stalno okrog 300 gluhtonemih otrok. Pretežna večina je Štajerjev, za njimi so Dolenjci, nekaj jih ima Gorenjska, najmanj pa Notranjska. Ti otroci morejo dobiti primerno izobrazbo samo v gluhtonemnici. Tu se nauče živega govora in z njim skoraj vsega, kar daje polnočutnemu otroku ljudska šola. Gluhtonemnica jih raznemi, ne more pa jim vrniti sluha. Gluhi ostanejo še naprej, vendar to zlo lažje prenašajo, ko si po drugi poti oploje duha in postanejo sposobni za samostojno preživljanje.

Na žalost je naša edina gluhtonemnica kljub dolgoletnim prošnjam še zmerom premajhna, da bi mogla pomagati vsem tem sirotam do izobrazbe. Dve tretjini jih ostane doma, obsojenih na strašno, človeka nevedno življenje. V breme so roditeljem, ki jih ne morejo porabiti za nobeno koristno delo, v še hujše breme pa naposled pristojnim občinam.

Težke gospodarske nepravilke, ki so po vojni zajezele ves svet, so hudo prizadele tudi naše solane glušce. Brezposelnost množice sliščih delojemalcev so jih pričele brezdušno odpraviti celo od najskromnejše

skorje kruha. Nobena oblast jih ni zaščitila pred brezvestnim izkoriščanjem, kaj šele, da bi jim pomagala do dela in zaslužka. Nujna je bila zato potreba, da se je naposled tudi pri nas osnovalo Fodpomo društvo za gluhtonemno mladino, ki si je v devetih letih svojega obstoja pridobilo že lep krog prijateljev. Z njihovo pomočjo je mogla ta človekoljubna ustanova storiti že mnogo dobrega za te naše najbolj pozabljene sirote. Mogla bi pokazati še lepše uspehe, če bi našla dovolj razumevanja tudi pri naših občinah in denarnih zavodih, kjer pa je odziv še porazno majhen.

Mnogo je še ljudi, ki bi si z lahkoto utrgali en sam dinar na mesec, to je borih 12 dinarjev letne članarine za to res plemenito karitativno ustanovo. Naj bi jih zdramil ta poziv, da naslovijo na Fodpomo društvo za gluhtonemno mladino v Ljubljani, Zaloška c. 5 dopisnico s kratko prijavo. Društvo jim bo takoj poslalo polonico in jih bo hvaležno sprejelo v svoj dobrodelni krog. Pokažimo našim gluhtonem ubožcem, da resnično sočustvujemo z njihovo težko usodo in da nismo do njih gluhosrčni!

Jubilejne prireditve v Trbovljah

ob tridesetletnici Sokola se prično v soboto

Trboveljski Sokol stopa letos v trideseto leto. Lep in časten jubilej, ki so ga deležne le redke društvene ednice našega podežela, zaslužne tembolji, ker označuje težko in trudopolno pot, ki jo je naš Sokol hodil od značilnih septembrskih dogodkov l. 1908 v Ljubljani skozi prekratno dobo svetovne vojne z vsemi zli za mnoge zavedne trboveljske brate Sokole, pa vse tja do zarje osvobodjenja. Zato je iz nacionalnih razlogov prav, da je trboveljski Sokol sklenil praznovati tridesetletnico na kar najsvečanejši način. Spored je obilen in pester.

Vsi društveni odseki bodo proslavili 39 letnico s svečanimi prireditvami, katerim naj bo splošen nacionalni uvod Slovenskim večer, ki bo v soboto zvečer v Sokolskem domu. Slovenskemu večeru so sledila l. aprila proslava tridesetletnice sokolskega gledališča s svečano premiero Kreftovih »Celjskih grofov«, 21. maja bo mladinski dan z velikimi telovadnimi prireditvami. Jubilejna proslava doseže svoj višek z odkritjem spomenika Viteškemu kralju, ki obeta biti eden najlepših v Sloveniji.

Slovanski večer bo prava manifestacija trboveljskega Sokola za vseslovansko vzajemnost, ki je društvu bila vodilna smernica že v letih prvega razmaha. Šaj so trboveljski Sokoli že pod Avstrijo gojili jugo-

slovansko in slovansko zavest ter že pred vojno navezali tesne bratske stike s Srbi, Čehi in Bolgari. Naš Sokol se je takrat udeležil vsesokolskega izleta v Pragi in Junaškega zleta v Sofiji, po vojni pa ni bilo vsesokolskega izleta na katerem trboveljski Sokol ne bi bil dostojno zastopan. Prireditve v soboto zvečer, ki vzbuja po svoji edinstveni zamisli živo zanimanje najširših krogov tudi izven Trbovelj, obsega koncertni in plesni del. V koncertnem delu se bodo izvajale izključno slovanske vokalne in instrumentalne skladbe, pevsko društvo »Zvon« bo zapelo pod taktirko Oskarja Molla po eno narodno pesem vsakega slovanskega naroda. Sokolski orkester pa bo istotako izvajal skladbe vseh slovanskih narodov. Pevski sloves »Zvon« ki se je s lanskim jubilejnim koncertom upravičeno uvrstil med najboljše zore podeželja, in dobro izveščani sokolski orkester jamčita, da bo koncertni del na dostojni umetniški višini. Naše narodne žene se prireditve udeležijo v narodnih nošah. Umetniške dekonacije br. Lapajneto bodo slovanskemu večeru dale pravi slavnostni okvir. To bo pač ena najelitnejših prireditev Zasavja. Občinstvo od blizu in daleč vabimo, da s številno prisotnostjo počasti trboveljski sokolski jubilej.

ni prirediti v času letošnjega sokolskega zleta v Ljubljani veliko lutkarstvo razstavo, ki bo imela namen, pokazati razvoj lutkarstva v dravski banovini. Razstava bo otvorjena ob enem s pomladnim velesejmom in tu bomo videli, kaj vse zmorejo leseni umetniki.

V nedeljo zvečer pa je bila v restavraciji pri Keršiču revija ljubljanskih sokolskih odrov. Prireditve je bila lepo obiskana in igralci so odlično podajali svoje vloge. Pohvaliti moramo zlasti hudomušnega Galperčika in odličnega Pepeta Popka. Nastopala je tudi Češka Obec s svojimi lutkami in v češčini. Revija je pokazala, da si leseni igralci polagoma vendar pridobivajo hladna srca ljubljanskih meščanov.

Zorku Prelovcu

onkraj groba

Črne črke v časopisu, smrtina senca nad teboj — ah, veliki, kam odšel si, ko že greje sončni solj.

Glej, pomlad na dušo trka, ptice odmeva spev sladk, pesem tvoja pa zamira, tvoj obraz je skril oblak.

Dekle, daj mi rož radečih... Kdo bo nam tako še pel? Zdaj poljana plaka, joče, ker te grob je črni vzel.

V pesmih bajal si ljubezen, najhvalejši vtrij srca, včasih pa zaukal smelo nad poljano do neba.

Ko bo spet pomlad vzcvetela, novi čas na svetu vstal, nesel tebi na gomilo bo skrajnec naš pozdrav.

Duška Marjova

ZA NAROČNIKE

Čenjene naročnike opozarjamo na položnice, ki so jih prejeli s prošnjo, da jih porabijo takoj prve dni marca za vplačilo naročnine. Na sprednji strani položnice je napisani naročnikov naslov tako, kakor se glasi na naslovnem listu izdava, ki ga vsakodnevno prejema naročnik lista po pošti. Ako želi kakršnokoli izpremembo naslova, naj to označi na zadnji strani položnice.

S tekočo naročnino je poravnati še morebiten zaostanek iz prejšnjih mesecev.

da se ne zgubi pravica do „Jutrovega“ nezgodnega zavarovanja.

Tudi za to leto smo sklenili z zavarovalno družbo »Zedinjene zavarovalnice« d. d. v Ljubljani pogodbo, po kateri družba izplača svojem smrtno ponesrečenih naših naročnikov posmrtnino v znesku din 10.000.—

Pogoj je, da naročniki niso bili v zaostanku z naročnino.

Netržišne položnice, ker je bila naročnina že poprej plačana, naj blagovolno cenj. naročniki shraniti za prihodnjo priliko ali izročiti znanemu, ki bi se na list naročil.

Uprava »JUTRA«

Domače vesti

• Carinski inspektor v pokou g. Jakob Rupel v Ljubljani je v ponedeljek umrl. Izgubili smo vzornega, narodno in gospodarsko delovnega moža, obenem pa tudi z glednega družinskega glavarja, ki je z gospo Elviro najlepše vzgojil tri sine in dve hčerki. Ugodnega pokojnika bodo danes ob 16. spremili k večnemu počitku izpred hiše žalosti na Poljanski cesti 15.VII. — V visoki starosti 96 let je umrla v ljubljanski bolnišnici gospa Justina Wašchl. Pogreb bo danes ob 14. — Pokojnim blagospomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

MAŠCOBA JE NEVARNA ZA VAŠE SRCE!

Zato se Vam z vseh strani svetuje, da nekaj ukrenete, da postanete vitkejši. Majhen izdelek za Krusen sol, to posrečeno mešanico učinkovitih mineralnih vod more vsakdo utrpiti. Zdravljenje s Krusen soljo zamorete vršiti brez ovire v službi in v lastni hiši. Ker ena steklenica Krusen soli stane samo din 45.—, mala steklenica pa din 27.—.

Krusen sol ureja prebavo in presnavljanje v telesu, prepreča ustvarjanje in kupčenje škodljivih snovi, ki vodijo do zamašenja in so lahko vzrok raznim motnjam in obolenjem. Krusen sol se dobiva v lekarnah. Oglaš. reg. S. br. 16.123/36

• Slovesen pogreb delavca. V Mokronogu je umrl tovarniški delavec ondotne usnarne g. Bah. Ker je bil ta smrtni primer prvi, odkar se je obrat povečal in odkar so delavci organizirani v posebni tovarniški organizaciji, je tovarnar Kalin odredil, da pokojnika pokopljejo kar naj-slovesneje. Udeležba je bila častna, bili so pri pogrebu delavci kakor uradniki in mnogi drugi. Med krasnimi venci je bil tovarnarjev najlepši. Pred hišo žalosti in ob grobu je pevski zbor zapel žalostinke. Ko so pokojnega delavca nesli mimo tovarne, je srenja tulila v poslednji pozdrav. Tudi pri tej priložnosti je tovarnar Kalin pokazal, kako socialno čut s svojim delavstvom.

Ženski svet daje prednost našim elegantnim, lahkim, robu, prostim odobam, katere se uobavite pri

Ljubljana PASAŽA NEBOTIČNIKA

• Diplomirani so bili na pravni fakulteti univerze v Ljubljani gg. Ivan Dolcher in Jakob Hodžar, oba iz Celja. Albin Godina iz Trsta, Vinko Polajnar iz Novega mesta in Anton Omahen iz St. Vida pri Stični, Cestitamo!

• Ljubezenska drama v Tepanju. Poročali smo, da je neki orožniški podnadrednik Gruič, doma iz Črne gore, streljal na trgovko Ano Žučkovo. Žučkova je bila kar je navajal dopis, poškodovana v prsi in zaradi tega prepeljana v bolnišnico, a napadalec pa aretiran. K temu nam sporoča komandir orožniške stanice iz Konjice, da na Ano Žučkovo ni streljal orožniški podnadrednik Gruič, marveč bivši orožniški kaplar Milan Bajagić iz Črne gore, ki je izstopil od orožništva že v letu 1933. Žučkova le niso prepeljali v bolnišnico, ker je dobila le prasko na desnem ramenu, za katero ni potrebno zdravniško zdravljenje, ter je ostala doma v Tepanju. Bajagić tudi ni bil aretiran ker je takoj po napadu pobegnil in ga še zasledujejo.

Pri ljudeh nagnjenih k maščobi, se izkaže naravna »Franz-Josefova« grenčica kot zanesljivo in prijetno učinkovito sredstvo za iztrebljanje, ki se more tudi dolgo uporabljati brez posebne diete. »Franz-Josefova« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Ort. reg. S. br. 15.483-32

• Grozila pisma na Dolenjskem. »Jutro« je že poročalo o treh požarih, ki jih je v bližini Mokronoga zanetila zločinska roka. Ljudstvo je v vednem strahu, da se bo tu ali tam spet zasvetilo. Strah pa povečujejo grozila pisma, ki jih dobivajo nekateri posestniki in v katerih jim neznani zločinci grozi, da bo gorelo. Zaradi takih pism nimajo ljudje mirnega spanja in čuvajo v nočnih urah svoja posestva.

• Predavanje »Narodnega doma« v Zagrebu. Berislavičeva ulica 11. Danes ob 20.30 bo predaval g. univ. prof. dr. Vladimir Njegovan o kemijelem čarovnjaku v starih časih (s projekcijami). Vstop prost.

• Pojasnjen umor starega ruskega emigranta-skopuha. Kakor znano, je beograjski policiji povzročala hude preglavice zagonezna usoda starega ruskega emigranta Teodisija Tomsena, ki je pred kakimi tremi tedni izginil iz svojega skromnega stanovanja v Aleksandrovi ulici, a so pozneje v njegovi zanamerni izbi našli sledove krvi. Stari Rus je bil bogat in ukvarjal se je z oduštvom. Ljudem iz mesta in okolice je posojal denar proti zastavi raznih dragocenosti in na visoke obresti. Ni bilo dvoma, da ga je ubil eden izmed njegovih dolžnikov, ali pa nekdo, ki je dobil poznan navade in razmere starega skupuha. Že pred dnevi so sosedje opozorili policijo, da je starca v zadnjih dneh, ko je še prihajal na spregled, večkrat obiskal in spremljal močan možik, ki je bil oblečen v narodno nošo, nosil pa širok klobuk. Sosedje so sumljivo moža dobro opisali. Po štiridnevnem napornem delu, ko so v starčevem stanovanju dvignili pod ter razkopali vse dvorišče, so našli njegovo razmrčevano truplo v jami za smeti. Izsledili so zdaj tudi sumljivega moža v narodni noši. Ter ugotovili, da je to neki Dupan Ninković, ki je bil že večkrat obsojen zaradi tatvin, a ga je pozneje policija izgnala iz vida. Ninković je bil zaupnik starega skupuha ter njegov sluga in kočijaž. Vozil ga je, kadar je imel kakšno pot v okolico. Suga je pri svojem gospodarju večkrat tudi spal in v neki noči ga je umoril, potem pa, ko je vse spalo, zakopal truplo v smeti. Ker je imel ključ od hišnih vrat, se je lahko po zločinu neopaženo izmuznil iz hiše. Precej dragocenosti, ki so jih dolžniki zastavljali, so našli v revnem stanovanju, gotovo pa je, da je imel stari odušter še kje v okolici začasna bivališča.

ZA DAMO IN GO-SPODA KROJI IZKLJUČNO PO MERI SALON MODE SOUVAN — CO MODERN TAILORING MESTNI TRG ŠT. 24. SPECIALNI KROJI — NAJELEGANTNEJŠA IZDELAVA — KREIRAMO EKSKLUZIVNE MODELE

• Tragična smrt mladega rudarja in njegove neveste. V rudniku »Montani« pri Loznici je ubilo 22letnega rudarja Žilovina Maksika, ki je bil zaročen z 18-letno vaško lepoticco Marjano Micičevco. Ko je deklica, hčerka premožnega posestnika, dobila strašno vest, je uteko od doma in našli so jo obešeno v bližnjem gozdiču.

• Razkošno svatovanje v Sremsu. Premožni kmet Pajo Krizov v vasi Svilošu blizu Sremske Mitrovice je istega dne oženil svojo sestro. In omožil svojo hčer. Sin bo doma njegov naslednik, hči pa je postala žena premožnega mladega posestnika, ki je na dan poroke prevzel posestvo v vasi Lugu. Svatoval so skupaj nekaj dni v eni, potem v drugi vasi. Svatje so pojedli med drugim 200 kg govejega in svinjskega mesa, za kolace in torte so porabili 600 jajc in 90 kg sladkorja, zaklali so kakih 90 kokoši, popili pa so 1.300 litrov vina in 300 litrov rakije-prepečenke.

Dovršeno lepoto dosežete z uporabo kreme »FORVIL« ki je sestavljena iz najfinjših snovi. Dobi se seveda v Parfumeriji NADA — Ljubljana, Franciskanska ulica.

• V Bohinju so se izboljšale prometne zveze s tem, da vozi avtobusno podjetje »Triglav« redno na progi Bohinjska Bistrica »Zlatorog« dnevno po prihodu predpolskega osebnega vlaka ob 10.25 uri tako, da prispe turist v »Zlatorog« že ob 10.45 uri, kjer dobi prvotno koso, da more zadostno okrepčan nadaljevati svojo turo na Komno ali tudi dalje v dolino Triglavskih jezer, kjer bo koča SPD oskrbovana od sobote, 4. marca t. l. dalje. Oskrbniki v vasi s Triglavskih jezer, vabi smučarje, da prebijajo nekaj prijetnih dni v dolini Triglavskih jezer, ki je od Komne oddaljena le dve uri in pol. Za povratek od Zlatoroga je tudi preskrbljeno in sicer odpelje redno vsak dan avtobus ob 16.30 uri, tako da turisti pravocarno prispejo na vlak ki odpelje iz Bohinjske Bistrice ob 17.20. Snežne razmere v planinah so še vedno prav ugodne. Smučar planinec ima dovolj prilike, da se nauži zimske prirode v planinah. Podrobne informacije dobite v pisarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4-I.

SAMO SE DANES

TRIJE TOVARIŠI

• Zamotana afera okrog velikega nazarenskega milna. Nazarenska verska sekta ima v Vojvodini mnogo članov in pristanev. Največ jih je v Banatu. Javnih obredov Nazareni sicer nimajo, imajo pa po zgledu drugih ver svoje verske poglavarje. Misionarji nazarenske sekte so prišli v Vojvodino že dolga leta pred vojno iz Švice. Avstroogrska oblast so jih sicer gledala postrani, a jih niso izganjali, ker so se praktični svitarji, čeprav v službi sekte, bavili tudi s koristnimi posli. V Debeljaci so ustanovili velik mlin, ki je postal nekakšna matica nazarenske sekte. Zaslužki pri tem mlinu so bili pač najboljše agitacije. Nazareni so si že takrat izvolili svoje poglavarje-škofe in tudi »glavnega škofa«. To je bil premožni posestnik Franjo Obman iz Debeljace, njegova pomočnika pa sta bila »škofa«-posesnika Jozef Samuel in Jozef Kováč. Ko so se morali ob izbruhu svetovne vojne svitarji umakniti, so mlin prepustili »škofom«. In kmalu je postal glavni škof Obman vodja velikega podjetja, nižja škofa sta bila nekakšna delničarja. Glavni škof Obman je umrl leta 1923, in njegov sin Obman mlajši je postal na kmetiji. Pri mlinu in tudi v sekti njegov naslednik. Tudi nižja škofa imata za naslednike sinova istega imena, ki pa sta se nazarencem odtujila. Kot naslednik podjetja in dedič bi moral Franjo Obman mlajši izplačati veliko zapuščinsko takso, a tega ni storil, ker je mislil, da bodo oblastva smatrala podjetje za last Franja Obmana že od davnih let. Na dedščino pa pri davkarjih niso pozabili in terjajo sedaj od Obmana mlajšega visoko takso za zamudnimi obrestmi, a da bo zadeva še bolj komplcirana, zahtevata svoj delež tudi Kováč mlajši in Samuel mlajši, ki ne marata nazarencem, a bi rada imela koristi od nekdanjega nazarenskega milna. Z zamotano zadevo se zdaj poleg davkarje ukvarja tudi sodišče.

Citajte Ilustrirano revijo

ŽIVLJENJE IN SVET

v kateri izhaja roman

»PARCELA 32«

Iz peresa slovitega francoskega pisatelja E. Pérochona. Revija prinaša tudi obilico prispevkov iz vseh panog moderne vede, leposlovja itd. — Naroča se pri upravi: Ljubljana, Aleševčeva 16.

• Oče je postal 95letni Črnogorec. V malem naselju Kutih pri Nikšiću imajo rekorderja. To je 95letni kmet Mile Čovanović, ki je pred nekaj meseci postal oče. To ni bajka in tudi kako pomola je izključena pri patriarhalnem življenju v naselbinah in zlasti še v hiši stare, daleč na okrog znane črnogorske korenine. Že pred kakimi 20 leti je postal Mile vdovec in njegove hčere so že stare ženske. Pred kakimi 10 leti pa se je obrnil naravnost na episkopa s prošnjo, naj mu dovoli poroko. Prošnjo je bila odbita, češ da je prestar. Mile pa si je že izbral nevesto in ni odnehal. Naposled so mu sporočili, naj prinese od zdravnikova potrdilo, da je še sposoben za zakon. In tako je prišel Mile drugič k zdravniku. Prvič je imel z njim opravka leta 1875, ko je bil ranjen v bitki na Krstacu. Zdravnik mu je vzel kri, jo poslal na analizo in naposled je starček dobil spravevalo Od episkopata pa spet ni bilo odgovora. Nestirpna starega žena je uslišal takratni črnogorski mitropolit, sejanji patriarh dr. G. Vrilo. Ko je obiskal samostan v župli, mu je Mile potožil svoje težave in mitropolit mu je dejal: Pa naj bo po tvojem, bilo srečno! Nekaj dni pozneje se je Mile oženil, po poldrugem letu pa je bilo res srečno, dobil je sina. Mati je stara kakih 36 let. Zdravnik, ki je staremu ženinu dal potrdilo, pozna prav dobro razmere v Čovanovičevi hiši in se ne more načuditi čvrstemu starcu. Ki še zdaj saka dva in opravlja vsa dela na svojem posestvu. Zdravnik je že večkrat pripeljal domače in tuje goste v hišo starega črnogorskega korenjaka, ki je prevrgel staro črnogorsko načelo da se po sedemdesetem letu starosti ne izplača več ženiti.

BOUVIER VINO V SODEKIH GORNJA RADGONA

Iz Ljubljane

Opozarjamo na zvočni film „Oj leti sivi Sokol!“

Obveščamo sokolsko in ostalo javnost, da bo prvi zvočni sokolski film »Oj leti sivi Sokol«, zaradi velikega zanimanja predvajan v kinu Slogi kot redna predstava v četrtki 2. t. m. in pelek 3. t. m. ob 16., 19. in 21. uri po znatno znižanih cenah. Film so si dozdaj ogledale skoraj vse deške meščanske, trgovske in srednje šole z izjemo ljudskih šol in deških meščanske, ki jim ta film, kakor se zdi, ni preveč pri srcu, izvenjski ljudsko šolo na Vrtači. Ne razumemo, zakaj si ne bi mogla naša mladina ogledati filma, ki nam prikazuje življenje našega mladega kralja in kraljevičev na Bledu, sokolski tabor in sokolsko življenje. Menda vendar ni ta film ponekod na indeksu? Kdor hoče videti krasne naše domovine, naše Gorenske in zadnje posnetke iz življenja blagopojnega Viteškega kralja, bo gotovo posetil predstavo. Ker bo film v Ljubljani samo še dva dni, vabimo vso nacionalno javnost, da si film ogleda in nikomur ne bo žal.

— Ljudska univerza, Kongresni trg, mala dvorana filharmonije. Drveni ob 20. predaval univ. docent dr. Oskar Reja. Tema: »Klima in kultura«. Vstop prost.

po romanu E. M. REMARQUE-a, pisatelja knjige »NA ZAPADU NIC NOVEGA« v rež. Frank Borzage. — V tem filmu je dobila Margaret Sullivan naslov najboljša tragedinja v Ameriki. KINO MATICA, tel. 21-24. Predstave ob 16., 19. in 21.

KINO SLOGA, tel. 27.30. — Danes ob 16., 19. in 21. uri nepreklicno zadnjikrat! FLASH GORDON Fantastična pustolovščina potovanja na Mars!

Jutri: Kulturni film izredne lepote: »O, LETI SIVI SOKOL!«

Po dolgem presledku Vam pokažemo

že dolgo zaželjeno

Elizabeto Bergner

v filmu ljubavne sreče in trpljenja — v filmu po Bernsteinovem gledališkem komadu

»Melo« v režiji Dr. P. Czinnerja

Zasanjane ustne

PREMIERA!

Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

KINO UNION - tel. 22-21

DOŠLO: VOLNA

za damske obleke

šir. 130 cm A

din 46.—
48.—
57.—

v krasnih najmodernejših barvah in izvrstni kakovosti.

Manufaktura

MANICA k. d
MESTNI TRG 17.

a— 1000 din za gradnjo Obrtniškega doma bo stavilo Združenje brivskih mojstrov in lasničarjev vsako leto v svoj proračun. To je sklep ponedeljskega občnega zbora, na katerem so poročali predsednik Frank Novak, tajnica Fritsch-Frankheim ter blagajnik Štefan Dobaj in na katerem je bil izvoljen dšedanj odbor.

a— Iz gledališča. Nocoj drugo gostovanje ge. Mitrovičeve in gđe. Majdičeve v »Aidi«. — Jutri prva ponovitve Bevkove »Partije šaha«. Glavno vlogo Drena igra R. Nakrst.

a— Našim rodbinam manjka očeta. O tem bo predaval drevi v Ljudski univerzi v okviru materinskega tečaja Zenskega društva prof. dr. St. Gogala iz Ljubljane.

a— Dr. L. Čermelj predava. V petek 3. t. m. bo predaval v Ljudski univerzi dr. Čermelj o zanimivi temi s področja kozmografije in astronomije.

a— V tajni razpravi je bil obsojen pred okrožnim sodiščem hlapec Alojz Segula iz Mezgojcev na 4 mesece strogega zapora, pogojno za dobo 2 let, ker je v noči na 7. decembra 1938 v obrambni službi proti kurjem tatovom ustrelil kurjega tatu Vinka Znidariča, prepričan, da ga hoče kurj tat napasti. Obsojena se utemeljuje z molomarno povzročitvijo smrti Vinka Znidariča. Segula se je zagovarjal, da je ravnal v silobranu.

a— Tatvine v Stenovni tekstilni tovarnici. V Nasipni ulici 29 na Pobrežju se nahaja tekstilna tovarnica Huga Sterna. Te dni so odkrili v tej tovarnici večje tatvine. Preiskava je dognala, da so še neizsledeni storilci odnesli iz skladišča 223 m blaga v vrednosti 2230 dinarjev. Polzvedbe se nadaljujejo.

a— Zdravstveno stanje Marije Cokanove, na katero je predvčerajšnjim popoldnem streljal njen mož, o čemer smo poročali včeraj, se je precej poslabšalo. Cokanova ima namreč na dveh mestih prestreljen želodec. Njeno stanje je resno.

a— Skrivnostno zastupljivelec koošil. Na Vojašniškem trgu 2 je poginilo zadnje dni zaradi zastupljenja okoli 20 kokoši. Sumijo, da jim je nekdo otrosil nekistrup.

a— Očetu zažgal domačijo, ker jo je hotel prodati. Na Plodenski je izbruhnil v gospodarskem poslopuj posestnika Franca Šabedra požar, ki se je v bliskovito naglo razširil na vso domačijo, ki je zgorela do tal. Zaradi suma požiga so aretirali orožniki Šabedrova sinova, ki sta osumljena, da sta očetu zažgala domačijo iz maščevanja, ker je oče hotel domačijo prodati in se preseliti k najmlajši hčerki v Maribor. Sinova sta se nekajkrat izrazila pred znanci, da bosta očetu vso hišo zažgala, ako jo bo prodal.

a— Kako je prišel petrolej v vino? Pred okrožnim sodiščem je bila zanimiva razprava Državni tožilec je obtožil 40 letnega viničarja Antona Bohla iz Počenice pri Sv. Jakobu v lovenskih gorah zaradi suma, da je 13. oktobra 1938 polil stiskarico svoje sestre s petrolejem, da je ves vinski mošt smrdel po petroleju, 1280 litrov tega mošta so pripeljali k vinskemu trgovcu Priemerju, ki ga pa ni hotel prevzeti, ker je smrdel po petroleju. Vinski mošt so morali izliti in je bila škoda okoli 400 din. Osumljen je bil tega dejanja Anton Bohl, ki je zaradi neke dediščine sprt s svojo sestro. Bohl pa je bil oproščen, ker so nekatere priče izpovedale, da ga kritični večer sploh ni bilo v bližini sestrine domačije. Tako je torej ostalo nerazčiščeno vprašanje, kako je prišel petrolej v vino.

Iz Celja

— Verdijev »Trubadur«. Narodno gledališče v Ljubljani bo gostovalo v torek 7. t. m. v Celju in uprizorilo ob 19.30 Verdijevo opero v 4 dejanjih »Trubadur«. Dirigent je dr. Danilo Švara, režiser pa ravn. Mirko Polič. Sodelovali bodo m. dr. dami L. Karna k. g. in M. Kogejeva ter gg. Franci in Janko. Predstava je za abonma. Neabonenti dobijo vstopnice v prodaji v knjigarni Slomškove tiskovne zadruge.

— Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico bo v torek 7. t. m. od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev.

— Prosvedno gospodarsko zborovanje bo priredilo okolijske kmetijske fantov in deklet v Celju v nedeljo 5. t. m. ob 8. zjutraj v dvorani Delavske zbornice v Celju. Predavali bodo gg. Ivan Kronovšek, Ivan Nemec, Albin Podjavoršek, Aleksander Turnšek in dr. Srečko Goljar.

— Izpiti vozačev motornih vozil za kandidate iz celjskega, gornjegrajskega, konjskega in šmarnskega sreza bodo jutri, v četrtek, ob 9. dopoldne na sreskem načelnstvu v Celju, za kandidate iz območja predstojništva mestne policije v Celju in laškega sreza pa v četrtek 16. t. m. ob 8. zjutraj pri predstojništvu mestne policije v Celju.

— Z voza sta padla. Ko je 50letni posestnik Ignac Seligo iz Gradiškega dola pri Roguški Slatini nalogal v Podplatu seno, je padel z voza in si zlomil levo roko v ramenu. V Rajhenburgu je padla 13letna hčerka trgovca in gostilničarja Majda Jeričkova tako nesrečno z voza, da je dobila hude notranje poškodbe. Ponesrečenca se zdravita v celjski bolnišnici.

Naše gledališče

D R A M A

Sreda, 1. marca: Hlapci. Izven. Znižane cene.

Četrtek, 2.: Potovanje v Benetke. Red. Četrtek.

Petek, 3.: Zaprt. (Generalica). Sobotna, 4.: Prevara. Premiera. Premierski abonma.

Nedelja, 5. ob 15.: Upnik, na plan! Izven. Znižane cene. Ob 20.: Žene na Niskavurju. Izven. Znižane cene.

Cankarjeve »Hlapci« bodo vzporedili drveni izven abonmaja, po znanih cenah od 20 din navzdol. Izvrstna zasedba posameznih vlog, močna vsebina dela jamčita v tej Cankarjevi drami pri vsaki vzporeditvi popoln uspeh. Opozorjamo na nocojšnjo predstavo, za katero veljajo znižane cene.

Ljubljanska krstna predstava Štande. kerjeve drame »Prevara« bo v soboto 4. t. m. v režiji g. Bratka Krefta. Pisatelj je sam član mariborskega dramskega ansambla, pozna natanko oder ter je napisal učinkovito dramo iz našega kmečkega življenja.

O P E R A

Sreda, 1. marca: Frasquita. Red Sreda. Četrtek, 2.: Jesenski manevri. Red B.

Petek, 3.: Zaprt. Sobotna, 4. ob pol 20.: Lohengrin. Izven.

Nedelja, 5. ob 15.: pod to goro zeleno. Globoko znižane cene od 24 din navzdol. Izven. Ob 20.: Jesenski manevri. Izven. Znižane cene.

Sobotna vzporeditev Wagnerjeve opere »Lohengrin« se bo začela točno ob pol 20. in bo konec predstave 10 minut po 23. uri. Na ta način je omogočen poset predstave tudi izvenljubljenim udeležencem, ki imajo ob pol 24. ponoči avtobuse in železniške zveze z domom. V glavnih vlogah bodo nastopili: Franci, Vidaličeva, Kogejeva, Betetto, Janko in Dolničar. Dirigent: dr. Švara, režiser: Primožič. Predstava bo izven abonmaja.

Sokol

Sokolsko društvo Medvede priredi drveni ob 20. v svojem domu predavanje o »Češkoslovaški«. Predaval bo predavatelj ZKD g. Bučar Vekoslav.

Gospodarstvo

Novi finančni ukrepi Nemčije

Nemška vlada je že lani sredi leta občutno povišala stopnje družbenega davka. Te dni pa je izšel zakon, s katerim se povišuje dohodnina, tako da bo njen donos povisav za 300 do 320 milijonov mark na leto. Predvsem je povišana dohodnina (z uslužbenim davkom) za samce, katerim se davek poviša za 12,5%. V bodoče bo v najvišjem razredu dosegla dohodnina samcev 55% celotnega obdavčenega dohodka. Povišane so tudi stopnje dohodnine za one, poročene davkoplačevalce, ki po petih letih zakona nimajo nobenih otrok. Nadalje so ukinjene nekatere odbitne postavke, zlasti za cerkveni davek, ki se ne smatra več za odbitno postavko.

Židje morajo prisilno oddati zlato in dragulje

Med najnovejšimi finančnimi ukrepi je zlasti značilna uredba, ki je bila te dni objavljena v zvezi z lanskim prijavo židovskega premoženja. Uredba pravi, da morajo vsi židje, ki so nemški državljani ali so brez državljanstva, oddati vse njih pripadajoče predmete iz zlata, srebra in platine, vse dragulje in drago kamenje ter bisere, in sicer v teku dveh tednov po uveljavitvi uredbe, to je do 7. marca. Za oddane predmete iz zlata, srebra in platine ter za oddane dragulje, drago kamenje in bisere bodo dobili židje odškodnino, toda le v višini, ki jo bo določil državni gospodarski minister, ki bo izdal navodila za cenitev in določitev vrednosti. Oddati pa se morajo tudi dragulji pri občinskih zastavljalnicah.

Visoke kazni za industrijska podjetja

V zadnjem času so nemški komisarji za kontrolo cen izrekli nad številnimi industrijskimi podjetji visoke denarne kazni zaradi kršitve predpisov glede prodajnih cen. Največja nemška predelovalna za volno »Kammgarnspinnerei Stöhr & Co. v Lip-skem je bila kaznovana z zneskom 1,5 mi-

lijona mark. Pritožba proti tej kazni je ostala brez uspeha in družba, ki ima 12,8 milijona mark glavnice, bo morala sedaj plačati to izredno visoko kazen, ki znaša več nego dividenda dveh let. Delnice tega podjetja so zaradi tega v zadnjih tednih na borzi precej popustile.

V Avstriji so likvidirali 110.000 društev

V Avstriji je bil kmalu po »anšlusu« postavljen komisar za društva in organizacije, ki je dobil nalogo, da reorganizira vsa društva na narodno-socialistični podlagi. Sedaj, ko je končano to delo, objavljajo avstrijski listi rezultate te reorganizacije. Prej je bilo v Avstriji 115.000 društev in organizacij, sedaj pa je to število znižano na komaj 5000. Društva so bila po večini likvidirana zaradi političnega in konfesionalnega značaja. Premoženje teh društev je bilo deloma izročeno vsedravnim društvenim zvezam sorodnega značaja, deloma pa je bilo porabljeno za zasilna javna dela in socialne akcije. Celotno zasebno in kontrolirano premoženje avstrijskih društev znaša preko dve milijardi mark. Premoženje avstrijskih delavskih strokovnih organizacij je znašalo 50 milijonov mark, medtem ko je doseglo premoženje 1400 zavarovanih društev z 1,6 milijona članov le 11 milijonov mark premoženja. Organizacijsko so sedaj preostala društva priključena vsedravnim zvezam. Vsa dobrodelna društva so bila ukinjena, ker so dobrodelne akcije izključno pridržane organizacijam narodno-socialistične stranke. Poročilo, ki je bilo objavljeno ob zaključku te reorganizacije, pomenja, da danes ni v Avstriji nobenega društva več, ki ne bi bilo podrejeno vrhovnim organizacijam narodno-socialistične stranke. Komisar Hoffmann, ki je izvršil to reorganizacijo, je sedaj dobil nalogo, da izvrši enako reorganizacijo v sudskelem ozemlju, kjer obstoja 34.000 društev in organizacij.

Električna zadruga v Šiški mora po naročilu sodišča sklicati izredni občni zbor

Dne 23. julija 1938. je 171 članov Električne zadruge za Zgornjo in Spodnjo šiško v priporočnem pismu na načelnstvo električne zadruge poslalo zahtevo, da se skliče izredni občni zbor zadruge z določenim dnevnim redom: 1) otvoritev, 2) volitev načelnstva in nadzorstva, 3) sklepanje o vložitvi tožbe proti mestni občini Ljubljani na razveljavitve pogodbe, sklenjene med mestno občino in načelnstvom električne zadruge dne 20. febr. 1937., 4) sklepanje o pritožbah od načelnstva izključenih članov zlasti Franca Borštnarja in Tovarne kov. izd. M. Lajovica d. s. o. z., 5) slučajnosti.

Zadruga je takrat štela 867 članov in je bilo torej podano kvalificirano število. Dasi so predlagatelji izpolnili vse predpisane formalnosti, načelnstvo vendar ni sklicalo zahtevanega občnega zbora v 30 dneh, kakor to predpisuje zadruga. Zato je po svojem zastopniku odvetniku dr. Zajcu dne 24. avgusta 1938. vložil pri tu-kajšnjem okrožnem kot trgovskem sodišču predlog, da se člani načelnstva Električne zadruge v smislu § 29. zakona o pridobitnih in gospodarskih združenjih kaznujejo z denarno kaznijo in s tem prisilijo, da skličejo občni zbor.

Včeraj je bil pred senatom okrožnega sodišča pod predsedstvom s. o. s. Jurja Gregorica narok, da bi se zasilili člani načelnstva, ki se nočejo odzvati zahtevi za druženje. Za predlagatelje je bil navzoč dr. Zajec, od članov načelnstva se ni nihče odzval, pač pa je pristopil njihov zastopnik odvetnik dr. Žitko. Navzočih je bilo tudi več zainteresiranih zadrugarjev. Dr. Zajec je ponovno utemeljil predlog zadrugarjev, navedel je več konkretnih primerov, kako se skušajo člani načelnstva vzdržati na svojih položajih, dasi imajo proti sebi devet desetih akcij. Opozoril je sodišče na neprimerno akcijo nekaterih članov načelnstva, ki kličejo podpisnike s pretnjami k zasiljanju ter pritiskajo, da bi svoje zahteve ukanili. Ker pa ta akcija

ne uspeva, se danes niso odzvali sodnemu vabilu, da bi na ta način dosegli preložitve naroka. Zadrugarji, ki zahtevajo občni zbor gre za to, da zadruga posluša še naprej, toda pod drugim vodstvom, v katerega bodo zadrugarji imeli zaupanje. Poldrugetni zavlačevalni taktiki načelnstva mora biti konec. Zadrugarji so zaradi pogodbe, ki jo je sklenilo načelnstvo z mestno občino materialno zelo prizadeti in bodo seveda iz tega izvajali konsekvence proti članom načelnstva in nadzorstva, ki jim odgovarjajo za škodo. Pri takem položaju so zadrugarji upravičeno vznemirjeni, ko se je n. pr. zvedelo, da je predsednik načelnstva g. Franc Salehar s kupno pogodbo od 14. decembra 1. 1938. svoje posestvo v št. 612 k. o. Sp. šiška prodal, in sicer Lambertu in Zinki Muri. Seveda bodo morali prizadeti zadrugarji to in eventuelne druge kupčije izpodbijati, čim bodo dozele prilike za vložitev odškodninskih tožb.

Na ta izvajanja je replciral dr. Žitko, češ da se naj sklepanje o predlogu odloži, ker je načelnstvo šele 14. februarja t. l. prejele odločbo stola sedmorice, s katero se dokončno zavrže njegov predlog za vpis likvidacije brez sklepa občnega zbora. Zato teče 30 dnevni rok, v katerem mora načelnstvo sklicati o zahtevi zadrugarjev šele od 14. februarja dalje. Sicer pa bo za 12. marec itak sklican občni zbor, seveda z drugim dnevnim redom, kakor ga zahtevajo zadrugarji. Glavna točka je likvidacija zadruge, ki jo načelnstvo želi čimprej izvesti.

Po daljšem posvetovanju senata je predsednik objavil sklep, da sodišče nalaga načelnstvu Električne zadruge, da mora ugoditi zahtevi predlagajočih zadrugarjev ter sklicati izredni občni zbor z od zadrugarjev določenim dnevnim redom. Ta občni zbor se mora vršiti najkasneje do 31. marca ter so v nasprotnem primeru člani načelnstva kaznovani vsak po 150 din kazni. Med številnimi zadrugarji je ta odločba sodišča izzvala razumljivo zadovoljstvo.

Stanje Narodne banke

Najnovejši izkaz o stanju Narodne banke od 22. februarja zaznamuje povečanje zlagata zaklada za 1,0 na 1902,4 milijona din (lani ob istem času 1725,3). Narodna banka je tudi v tretji četrtini februarja intervenirala na svobodnem deviznem trgu, toda v manjšem obsegu nego prejšnje tedne. Devize izven podlage so nazadovale za 241 na 443,1 milijona din (lani 421,1), postavka raznih aktiv pa se je povečala za 5,0 na 2026,2 milijona din (lani 2189,4). Menična in lombardna posojila so se zmanjšala za 4,9 na 1661,8 milijona din (1598,9).

Obsevek bankovcev se je skrilil za 50,9 na 6385,7 milijona din (lani 5522,2), obveznosti na pokaz pa so se povečale le za 1,6 na 2240,7 milijona din (lani 2918,5); od obveznosti na pokaz so se privatni žirovni računi zmanjšali za 20,2 na 1183,7 milijona din (lani 1691,4), narasle pa so obveznosti na pokaz po raznih računih za 19,5 na 1025,5 milijona din (lani 1042,2).

Vrednost zlagata zaklada skupaj z oči-celno premijo je znašala 22. februarja 2458,4 milijona din, kar predstavlja nasproti obtoku bankovcev in obveznostim na pokaz kritje v višini 28,49% (v prejšnjem izkazu 28,32%).

Naš lanski izvoz v Anglijo

Ceprav je lani naš izvoz lesa v Anglijo občutno nazadovale, se je celotna vrednost našega izvoza v Anglijo povečala, in sicer od 464 milijonov din v letu 1937 na 485 milijonov din v lanskem letu. Pri tem je treba poudariti, da smo v najslabšem letu 1932 izvozili v Anglijo komaj za 65 milijonov din; od tedaj pa se naš izvoz v Anglijo vsako leto dviga.

Gradbenega lesa smo lani izvozili v Anglijo le 8155 vagonov (prejšnje leto 17.452 vagonov) v vrednosti 91,2 milijona din (prejšnje leto 171,4). Izvoz gradbenega lesa je torej padel skoro na polovico. Pod polovico je nazadovale izvoz furnirjev, ki je znašal 15,3 milijona din (33,7) in izvoz bukovih friz, ki je dosegel le vrednost 4,4

milijona din (9,4), medtem ko se je izvoz ostalih izdelkov iz lesa povečal na 3,6 milijona din (1,5).

Narasel je lani predvsem izvoz koruze, ki se je povzpela na 202,5 nasproti 11,2 milijona din v prejšnjem letu. Ostali izvoz poljskih pridelkov pa se je zmanjšal. Izvoz rastlinskih vlaken je popustil na 22,1 milijona din (37,9), izvoz hmelja pa na 84 vagonov (125) v vrednosti 15,8 milijona din (25,5). Zmanjšal se je tudi izvoz otrobov na 2,7 milijona din (14,1) in izvoz konoplj na 9,1 milijona din (14,7).

Ugodnejše se je razvijal izvoz mesa in živinskih proizvodov. Svežega mesa in zaklane perutnine smo izvozili za 62,4 milijona din (prejšnje leto 39,2), izvoz jaje na 32,5 milijona din (12,5) in izvoz svinke kože na 4,6 milijona din (4,3). Izvoz šunk doslej še ni pokazal razveseljivih rezultatov in je lani znašal le 0,63 milijona din (0,67), izvoz ovčje volne pa je skoro docela izostal in je znašal le 0,26 milijona din (v prejšnjem letu 12,3 milijona din).

Od ostalih izvoznih predmetov je ome-niti izvoz kalcijevega karbida za 9,2 milijona din (prejšnje leto 4,7) in izvoz ekaskislina za 1,8 milijona din (1,8), izvoz ekstraktov za strojenje pa je popustil na 2,0 milijona din (3,7). Nadalje smo lani izvozili v Anglijo antimona za 2,8 milijona din (3,0), železnih legur za 1,2 milijona din (4,7), magnezita za 1,8 milijona din (0,7) in železne rude za 0,7 milijona din (2,5). Značilno je, da izvažamo v Anglijo tudi nekaj industrijskih izdelkov. Tako smo med drugim izvozili železnih verig in drugih izdelkov iz železa za 1,1 milijona din (1,9) in delov pohištva za 0,9 milijona din (0,8).

Gospodarske vesti

— Pred ustanovitvijo zveze kmetijskih zbornic v Beogradu. Na poziv Kmetijske zbornice moravske banovine je bila v ponedeljek v Beogradu konferenca predstavnikov vseh kmetijskih zbornic v naši državi. Na tej konferenci so predvsem razpravljali o ustanovitvi skupnega predstavništva vseh kmetijskih zbornic s sedeštem v Beogradu oziroma Zveze kmetijskih

zbornic. Na konferenci je bilo v načelu sklenjeno, da se ustanovi zveza. Dokler pa se ne izvršijo priprave v formalnem in finančnem pogledu, bodo imele zbornice skupni izvršni odbor, ki ga bo skliceval predsednik dunavske kmetijske zbornice vsaj vsake tri mesece. Naloga tega izvršilnega odbora je, da vodi vse posle, ki bi jih sicer vodila zveza in da izvrši vse tehnične in druge priprave za ustanovitev zveze. V razpravi je bilo tudi vprašanje finansiranja kmetijskih zbornic. Nekatere zbornice imajo zelo velike dohodke pri relativno nizki stopnji doklade na zemljari-nu, druge pa imajo razmeroma malo dohodkov pri višji stopnji doklade. Nadalje je bilo sklenjeno, da se zbiranje statističnih podatkov o vsem, kar se nanaša na kmetijstvo, vrši po enotnih obrazcih.

— Nemčija namerava s forsiranim izvozom v Jugoslavijo zboljšati tečaj klirinške marke. Glede na nedavni sporazum med našo in nemško delegacijo, pri čemer je bil določen za klirinško marko najnižji tečaj 13,80, poroča »Jugoslovnski kurir« iz Berlina, da namerava Nemčija povečati svoj izvoz v Jugoslavijo, kar bi povzročilo večje povpraševanje po klirinških čekih na naših borzah in okrepitev tečaja marke. Nemčija namerava ukiniti nekatere omejitve pri izvozu. Predvsem bo zopet dovolila izvoz tekstilnih polizdelkov iz sudskega ozemlja. Prizadevanje Nemčije gre za tem, da se tečaj marke dvigne na 14,50 do 15 din.

— »Zorka« povišuje glavnico. Za 30. marec je sklican izredni občni zbor delničarjev »Zorke«, prve jugoslovnske družbe za kemično industrijo d. d. v Beogradu. Občni zbor bo sklepal o predlogu za povišanje delniške glavnice od 15 na 25 milijonov din. »Zorka« pripada koncernu nemškega društva za kemično in metalur-gično produkcijo v Ustčku ob Labi Lani je »Zorka« otvorila novo kemično tvornico v Sabcu.

— Prodiranje nemškega kapitala v slovaško gospodarstvo. Nemci kažejo v zadnjem času veliko zanimanje za izgraditev industrije na Slovaškem. Te dni je prišlo do prvega ukrepa v tej smeri. Dunajska »Länderbank« (ki je, kakor znano, nastala lani po združitvi banke »Merkur« podružnice pariške »Länderbanke« in dunajske podružnice Živnostenske banke in jo obvlada Dresdnerbanka), je te dni kupila od Češke eskompte in kreditne banke večino delnic Bratislavske trgovinske in kreditne banke (Bratislavska obhodna a uverna banka). Zaradi te spremembe je za 8. marec sklican izredni občni zbor bratislavske banke. Na tem občnem zboru bodo izvolili novo upravo, kjer bo tudi zastopnik Dresdnerbanke. Bratislavska trgovinska in kreditna banka bo v bodoče skrbela za financiranje nemško-slovaških gospodarskih odnosov in za kreditiranje Nemcev na Slovaškem.

— Jugoslovnsko ameriška trgovska d. d. v Beogradu. Pod gornjim naslovom je bila v Beogradu ustanovljena družba z glavnico 1 milijon din, ki si je nadelo nalogo pospeševati gospodarske odnose med Jugoslavijo in ameriški Zedinjenimi državami, predvsem s prevzemanjem zastopstev ameriških trgov in v Jugoslaviji in jugoslovnskih trgov v Ameriki.

Borze

28. februarja

Na jugoslovnskih borzah notirajo nemški klirinški čeki nespremenjeno (13,80), prav tako angleški funti (specialni tečaj 238, svobodni 258). Grški boni so se v Zagrebu trgovali po 34,75, v Beogradu so se mudili po 35.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda pri čvrsti tendenci notirala 476 — 478 (v Beogradu 476,50 — 478). Zaključki pa so bili zabeleženi v 4% severnih agrarnih obveznicah po 62 (v Beogradu po 61,50). V 7% Blairovem posojilu po 95,50 in v 8% Blairovem posojilu po 102.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2318,50 — 2356,50 Berlin 1755,12 — 1772,88, Bruselj 733,50 — 745,50 Curih 995 — 1005, London 204,60 — 207,80, New York 4343,62 — 4403,62, Pariz 115,35 — 117,65, Praga 149,75 — 151,25, Trst 229,85 — 232,95. Curih. Beograd 10, Pariz 11,6550, London 20,6250, New York 439,5625, Bruselj 73,95, Milan 23,14, Amsterdam 233,65, Berlin 176,45, Stockholm 106,15, Oslo 103,60, København 92,05, Praga 15,05, Varšava 83,10, Budimpešta 87,25, Atene 3,90, Bukarešta 3,37.

EFFEKTI

Beograd. Vojna škoda 476,50 — 478,40% severne agrarne 61,50 den., (61,50), 6% be-gluške 91,50 — 91,75, 6% dalm. agrarne 91 — 91,50, (91), 7% invest. 101,50 den., 7% Blair 94,75 — 95,75, 8% Blair 101,50 den., Narodna banka — (8000), PAB 230,50 — 232.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 476 — 478, 40% agrarne 61,50 — 62,50, 40% severne agrarne 61,50 — 62, 6% begluške 91 — 92, 6% dalm. agrarne 90,75 — 91,50 7% stabiliz. 99 den., 7% invest. 101 den., 7% Selligmann 101 den., 7% Blair 95,50 — 96, 8% Blair 101,75 — 102; de/nice: Na-rodna banka 7850 den., PAB 229 — 232, Trboveljska 190 den., Gutmann 35 — 40, Sečerska Osijek 78 — 95, Jadranska 350 den.

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 28. februarja. Začetni tečaj: pšenica: za julij 68,25, za sept. 68,8750; koruza: za maj 48,50.

+ Winnipeg, 28. februarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 61,8750, za okt. 63,3750.

+ Novosadska blagovna borza (28. t. m.). Tendence mirna. Pšenica: baška in slavonska in sremska 153 — 155; banatska 152 — 155 82; baška 142,50 — 145. Ječmen: baški in sremski 146/65 kg 152,50 — 155, jary 68 kg 180 — 185. Oves: baški sremski in slavonski 165 — 167,50. Koruza: baška pariteta Indija in Varšac 96 — 98, baška pariteta Indija sušena 107 — 111. Moka: baška in banatska »og in »ogg« 240 — 250; »2« 220 — 230; »5« 200 — 210; »6« 180 — 190; »7« 150 — 160; »8« 110 — 112,50. Fižol: baški in sremski bej brez vrš 282,50 — 285. Otrobi: baški, sremski in banatski 95 — 100.

BOMBAS

+ Liverpool, 26. februarja. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za februar 4,89 (prejšnji dan 4,86), za maj 4,86 (4,83).

Koncentrirana naravna hrana za lase

Prepreča in ustavlja izpadanje las, pospešuje rast las in ohrani kožo glave zdravo. Odstrani prhut skoraj čez noč.

Postavite še danes steklenico Silvikrina na svoj umivalnik.

Silvikrin, iznajdba slavnega biologa Dr. J. Weidnerja je nov pre-parat, ki z zunanjim do-vajanjem organskih tvar-in uspešno hrani tkivo za proizvajanje las ter ga usposablja za novo, zdravo rast las.

Lotion Silvikrin Din 27.—

Dobi se v vseh strokovnih trgovinah. Skrbite za svojo kožo glave, pa bo tudi Vaša koža glave skrbela za rast Vaših las. Vaši koži glave je treba Silvikrina!

Iz življenja na deželi

— Zvočni kino Ptuj predvaja films in jutri v četrtek, obkrajat ob 20. film »Humoreska«. Kot dodatek Paramountov žurnal.

DOL. LOGATEC. Zvočni kino »Sokol« predvaja danes in jutri v četrtek ob 20. prekrasen češki vefilim »Poročnik Rjepkin«.

R A D I O

Sreda 1. marca

Ljubljana 12: Vsakemu nekaj (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Narodne pesmi poje gđ. Poldka Zupanova, na klavirju spremlja g. A. Stanko. — 14: Napovedi. — 18: Mladinska ura: Arnost Adamič: Zavzetje severnega tečaja — poučna zvočna igra. — 18:40: Vprašanje poljedelskih delavcev (g. Milan Valant). — 19: Napovedi poročila. — 19:30: Prenos »Balkanskega koncerta« z Dunaja. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Pesmi iz Švice (plošče).

Beograd 16:45: Narodne pesmi in napevi. — 17:50: Godalni kvartet. — 19:30: Prenos z Dunaja. — 22:15: Lahka glasba. — Zagreb 19:50: Koncert z Dunaja. — 22:30: Lahka in plesna muzika. — Praga 19:30: Prenos opere. — 22:20: Lahka glasba. — Varšava 21: Chopinove klavirske skladbe. — 22: Godalni kvartet. — Sofija 16: Lahka glasba. — 19. Klavirske skladbe. — 19:30: Prenos z Dunaja. — 22: Lahka godba in ples. — Dunaj 12: Delavski koncert 16: Vesela muzika. — 18:20: Slavniki virtuzi. — 20:10: Balkanski koncert (solistka Emilia Gucianu in orkester dunajskih simfonikov). — 21:20: Plošče. — 22:30: Dunajska glasba. — 24: Nočni koncert. — Berlin 19: Ples glasbil. — 20:10: Lortzingove melodije. — 20:30: Simf. koncert. — 22:30: Melodija in ritem. — München 20:10: Plošče. — 20:25: Pokrajinski večer. — 21:30: Orgle. — 22:30: Kakor Dunaj. — Berlin 19:30: Beethovnova I. simfonija. — 21: Klavirski koncert. — 21:30: Lahka glasba.

Četrtek 2. marca

Ljubljana 12: Zvezde pojo (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Radijski orkester. — 14: Napovedi. — 18: Dvospevi in samospevi, ob spremljevanju klavirja pojeta ga Dragica Sokova in gđ. Stefka Korencanova. — 18:40: Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolarik). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac ura: Predavanje Sokola kr. Jugoslavije. — 19:50: Deset minut zabave. — 20: Pevski zbor »Ljubljana«, dir. Sr. Koprce. — 20:45: Slovenska glasba (Radijski orkester). — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Originalna švicarska godba bratov Malenšek.

Okrog bodočega papeža

V poštrev za novega poglavarja rimske cerkve prihajajo menda le kardinali pod 70. letom starosti, katerih je samo štirideset

Danes se sestane v Rimu konklave. Koliko časa bo trajala volitev, ni mogoče povedati. To je stvar kardinalov in sporazuma med njimi. Novi papež bo po vrstnem redu 262 poglavar rimske cerkve.

Papeški koledar omenja kot prvega poglavarja sv. Petra ribiča Simona, kot njegovega naslednika pa mučenika San Lina di Volterra, ki je postal papež 1. 67., a je umrl 1. 78. po Kr. Vladoval je enajst let, tri mesece in 12 dni.

Ves svet ugiba, kdo bo novi poglavar rimske cerkve. Tukaj imamo predložena dva kandidata. Zgoraj je kardinal Granito di Belmonte, ki mu je že 88 let, spodaj kardinal Silvrio. Oba sta — pravijo — med resnimi kandidati za prestol sv. Petra

Podoba je, da novi papež ne bo izvoljen iz vrst kardinalov, ki so prekočali 70. leto življenja, kajti papeška funkcija je zvešana z velikimi duševnimi in telesnimi napori, kakršnim je dorel mlajši kardinal. Od papeža se torej zahteva, da bodi tudi v fizičnem pogledu popolnoma pri močeh, kajti breme, ki ga vzame nase, je veliko.

Če pogledamo malo po zgodovini papežev vidimo, da je bil najstarejši med trinajstimi papeži, ki so prišli na prestol sv. Petra po 1. 1740. papež, ki mu je bilo ob izvolitvi 68 let. Edino Benedikt XIII., ki je vladal samo pet let, je bil starejši. Imel je ob izvolitvi že 75 let, toda bil je izjema. Vsi papeži izza Benedikta XIV. so bili mlajši, ko so jim kardinali poverili vodstvo cerkve. Kardinalu Lambertiniu je bilo 65 let, ko je postal papež. Tudi Klement XIII. in XIV., Pij VI. in VII., Lev XII., Pij VIII., Gregor XIV., Pij IX., Lev XIII., Pij X. in Pij XI. so bili pod sedemdeset let stari ko so prišli na najvišje mesto v cerkveni hierarhiji.

Po tej tradiciji, ki traja že nekaj sto let sodeč, je torej bolj ali manj izključeno, da bi bil izvoljen za papeža kardinal, ki je že prekočil 70. leto starosti. Na ta način odpade od 62 volilcev papeža 22 kardinalov, ostane jih pa 40.

Teh štirideset kandidatov za papeški prestol je v dobi med 51. in 69. letom. Če nadalje odštejemo od teh štiridesetih cerkvenih mož še 17 nitalijanskih kardinalov, ostane le še tri in dvajset kandidatov za papeški prestol. Med italijanskimi kardinali je najmlajši po letih benediški patrijarh Adeodato Giovanni Piazza, ki mu je zdaj 55 let, najstarejši pa je dekan kardinalskega kolegija Granito di Belmonte, ki ima 88 let.

Brata je umoril — zaradi ženske

Poroka s pomočjo listin mlajšega brata

Vsa Bukarešta z napetostjo sledi razpravi proti svetniku Cruceanu, duhovniku grško-pravoslavne cerkve. 60-letni duhovnik je svojega mlajšega brata Jona umoril s klavirjem zavoljo ženske.

Cruceanu, ki je bil nastopil tudi z različnimi verskimi spisi, je opravljal svojo službo v majhni podeželski župniji nedaleč od Bukarešte. Bil je vdovec in zakonit pravoslavne vere so mu prepovedovali, da bi se še enkrat poročil. Zaljubljen pa se je pred petimi leti v 18letno kmečko dekle Marando. Svoje zaljubljenosti ni mogel premagati in tako se je odločil za prevaro, pri kateri mu je pomagal mlajši brat. Ker se sam ni mogel poročiti z Marando, si je dal izročiti listine svojega brata in se je z dekletom poročil pod njegovim imenom. Nihče ni opazil prevare in zakon, ki so se v njem rodili trije otroci, je bil sprva zelo srečen.

Mlajši Cruceanov brat je bil čest gost v njegovi hiši. Zaljubljen pa se je v svojo mlado svakinjo, ki je bila po papirjih sicer njegova žena. In ker tudi Maranda ni ostala brezbržna od njegovih snubitev, je Jon nekega dne pozval Cruceanu, naj mu prepusti ženo, ki mu po zakonu itak pripada. Duhovnik je to zahtevo odbil in prišlo je med obema bratoma do hudih preprič.

V novembru preteklega leta je Jon zopet prišel v bratovo hišo, da bi uveljavil svoje pravice do mlade žene. Zagrozil je, da bo prevrto starejšega brata razkril, če mu prostovoljno ne izroči žene. Iz preprič je postal spopad in v tem spopadu je duhovnik Jona s klavirjem pobil na tla. Jon je obležal na mestu mrtve. V času, ko se je zgodila tragedija, Marande ni bilo doma. Cruceanu je stlačil truplo v kovčeg, ki ga je zvezel v klet. Šele po nekaterih tednih je Marandi priznal strašni zločin in žena mu je jokajoče prisegla, da bo molčala. Toda huda skrivnost ji je težila preveč dušo. Skušala se je za osvoboditi s spovedjo ali pa je ob kakršni koli priliki kaj namignila — skratka stvar je prišla med ljudi in končno tudi do policije.

Hišna preiskava v župnišču je odkrila zločin popolnoma. Duhovnik je vse priznal.

Sedaj se mora mož, ki je med župljani užival veliko spoštovanje in čigar pridige so pogosto objavljali v cerkvenih listih, zagovarjati zavoljo umora. Razpravna dvorana je nabito polna, a tudi pred sodnim poslopjem se stalno velika gneča ljudi, ki skušajo zvedeti vsaj odlomke z razprave. Sedem zakon med duhovnikom in Marando, ki nastopa pri tej razpravi kot prič, razveljavili.

Žive plamenice v pustnem sprevodu

Strašna nesreča se je zgodila med nekim pustnim sprevodom v Bohajnu na Francoskem. Na nekem okrašenem vozu je bila velika kletka, v kateri sta bila dva v levo preoblečena moža. Nenadno je švignila iskra iz neke rakete v levo kletko in je zažgala vato, iz katere je bil kostum obeh mož. Našlemjenca sta skočila kot živi plamenici z voza in se valjala po cesti, da bi ugasila ogenj. Dobila sta tako hude opekline, da je eden umrl, čim so ga prepeljali v bolnišnico, drugi pa se bori s smrtjo.

Ultrardeči žarki proti bolham

Neki znameniti Američan je nekoč dejal, da nekoliko bolj pesu ne škoduje, ker ga delajo živahnejša — znanost pa je drugačnega naziranja. Sedaj si je izmislila posebno svetilko, ki naj bi pse rešila bolh.

To svetilko, ki oddaja nevidne ultrardeče žarke, je dobili po newyorških trgovinah in usmrti zajamčeno v eni sekundi vsako bolho, ki jo zadenejo ti žarki. Zvešče jo preprosto z najbližjim kontaktom in stane dvanajset dolarjev. Doslej jo jih prodali že več tisoč. Pes čuti pod to svetilko samo prijetno toploto, toda nevidni žarki povzročajo telesno temperaturo vsake bolhe tako, da živalica pogine.

Smrt Leninove vdove

V 70. letu svoje dobe je umrla v Rusiji ga. Krupskaja, vdova Vl. I. Lenina. Čeprav je bila svoje čase med vidnejšimi pojavami boljševiške revolucije, je živela zadnja leta svojega življenja potisnjena v stran

Načrt za izpraznitev Pariza

Vprašanje zaščite civilnega prebivalstva v primeru vojne zanima francosko javnost, vlado in parlament v čedalje večji meri. V prvi vrsti gre seveda za vprašanje, kako bi v tem primeru izpraznili prestolnico. Z njim se je bavil tudi senat na eni svojih zadnjih sej.

Predvsem je šlo za vprašanje, da-li so ceste, ki drže iz mesta, tako zgrajene, da bi moglo brez v prvi uri po alarmu 200.000 avtomobilov brez hudega trenja in drena zapustiti mesto. Iz debate je razvidno, da so v tem oziru cestna dela v teku in da bo v doglednem času mogoče premagati tudi takšen promet.

Notranji minister Sarraut je izjavil, da vlada, ministrstvo za javna dela in glavni stan neprestano proučujejo in izboljšujejo načrt za evakuacijo Pariza. Pri stvari sodelujejo tudi oblasti posebnih departementov, ki pripravljajo vse potrebno, da bodo mogli v primeru nevarnosti hitro sprejeti določene odstotke pariškega prebivalstva.

Anglija in Francija sta ga priznali

General Franco v svoji delovni sobi

Španski zlati zaklad v Franciji

Pariški »Matin« poroča, da stoji na pariškem blagovnem kolodvoru v Ivryju že od 5. februarja sedem vagonov zabojev zlata in srebra v skupni teži 80 ton. V zabojih so zlate in sreberne palice, španski in mehiški zlatniki ter druge dragocenosti. Torvor je prispel iz Port Vendresa. Pripeljali so ga iz Francije že pred zlomom Katalonije in je bil naslovljen na neko pariško trgovino z dragulji. Pariško trgovsko sodišče ima stvar v evidenci ter je dalo zaklad zaščititi po mobilnih gardistih.

Če še ne veš, zdaj izveš:

da je obhajal češki pesnik J. S. Machar te dni 75. obletnico rojstva v popolni moči duševnih in telesnih sil; da je umrl dolgoletni poročevalec nemških listov z Balkana Theodor Berkes. Mož je živel nekaj let v Beogradu, potem v Sofiji, nazadnje pa v Budimpešti. Od tam je pošiljal »Berliner Tageblattu« čisto tendenčna poročila o razmerah v Jugoslaviji; da je smrt pobrala Hirošija Saita, dolgoletnega japonskega poslanika v Washingtonu; da se italijanski naseljenci v Franciji zadnje dni trumoma vračajo v domovino; da je švicarska policija zaprla prostore šnarskega republikanskega poslanštva v Bernu;

Potrojen srčni utrip

Kaznjenec, ki je znanstveni komisiji dovolil snemati röntgenski film o delovanju srca pred ustrelitvijo

40-letni roparski morilec John Derrington je nekoliko dni pred svojo zaslužno usmrtitvijo lahko poslušal v dnevnem poročilu kaznilnice v Salt Lake Cityju, kakor so ga s pohvalo omenili kot »pospeševalca znanosti«. Derrington je bil namreč prvi kandidat smrti, ki je neki znanstveni komisiji dovolil snemati röntgenski film o delovanju svojega srca med ustrelitvijo.

Zločinca namreč niso usmrtili z električnim stolom, temveč s strel iz pušk. Na stolu privezan je sedel pred cevmi štirih pušk, ki so bile naperjene naravnost proti njegovemu srcu in ki jih je krvnik z električnim kontaktom istočasno sprožil. To nenavadno usmrtitev so torej filmali z röntgenskimi žarki.

Cesto je zamenjal s spalnico

Zgodba velikana v spodnjih hlačah — Huda globa za pijanski eksces

Neko berlinsko sodišče se je moralo pobaviti s pijanostjo 35letnega Karla R. in njenimi posledicami. Dva metra visoki obtoženec je bil zadosti okajen, ko je zapustil gostilno, v katero je stalno zahajal, in v svojem posebnem razpoloženju je zamenjal cesto s svojo spalnico, sčel se je in hotel kar tako zaspati. Ko pa je ostal v sami srajci in spodnjih hlačah, mu je postalo mraz, razrežal se je, da mu »spalnica« niso zakurili, pa je začel razbijati po domnevnih vratih in je povzročal sploh takšen hrup, da sta pritekla dva moža, ki sta odhajala tedaj na delo, in ga povprašala, kaj dela.

Velikan se je z njima takoj spustil v prepir in ju dejansko napadel. Nekemu policistu, ki sta ga priklicala, je tudi slaba predla, tako da je morala na zadnje na plan četa policistov, ki ga je ukrotila. Na policiji se je še nekaj časa vedel kakor divji mož, potem je zaspal, prespal pijanost in ko se je zbudil, ga je bilo zelo sram vsega kar je bil počel. Od tedaj se kozarca

Nove valovne dolžine

Današnje valovne dolžine za radio so plod sporazuma, ki je bil sklenjen med evropskimi državami 1. 1933 v Luzernu. Zdaj bo sklicana nova konferenca, in sicer na podlagi kompromisa interesov držav 1. 1938 v Kairu. Švicarska vlada je v zvezi s tem sklicala zborovanje, ki se bo začelo 1. marca v Montreuxu.

Spomenik Piju XI.

Vatikan je začel zbirati prispevke za spomenik Piju XI. Spomenik bodo postavili v Castel Gandolfo v spomin na bivanje papeža v tem kraju.

Ko jemlje sneg slovo

se spodob, da še enkrat pokažemo svetovnega prvaka v slalomu v Zakopanem. Piše se Rudolf Rominger

Električni kontrolni aparat je zabeležil 180 utripov na minuto, ko je zločinec na usmrtitvenem stolu čakal svoje zadnje sekunde. Smrti strah mu je bil utrip torej potrojen. Če so zdravniki Derringtona kaj vprašali, mu je postal utrip nereden. 15 in pol sekunde po strelah je srce popolnoma prenehalo biti. Ne da bi bil utrip postal prej počasnejši. Uradno pa so smrt lahko ugotovili šele po 2 in pol minute.

A NEKDOTA

Neko Björnsonovo delo so hoteli uprizoriti v dvornem gledališču v Melningenu in vladar, »gledališki vojvoda« Jurij, se je osebno udeleževal skušenj. Nekega dne sta imela z Björnsonom različna naziranja, pa se je vojvoda tako ujezil, da je namesto gledališkega človeka pokazal nenadno vladarja v sebi in je Norvežanu ukazal, naj v štiri in dvajsetih urah zapusti njegovo deželo. »Za to zadostuje vendar pol ure,« je dejal Björnson hudobno, »uporabil bom kolo.«

VSAK DAN ENA

Navada je železna srajca Zamujen začetek predstave v gledališču. (»Passing Show«)

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Cesarica je porodila hčerko. Ko je Marija Anunciata slišala veselo novice, se je vrgla pred sliko svete Device na kolena in zastokala: »Oh, sveta Marija, presladka Devica, umreti mi je od sreče! Ubijaj me s svojo milostjo!« Molila je dolgo, v neskončnih zahvalnih molitvah je pobožno dušila vrisk svojega srca. V tem, ko je klečala, ji je bilo tako lahko pri duši, da je mislila, da plava, da se dviga v višave, kjer kraljuje milostna Gospa, tolikanj povišano se je čutila nad vse ljudi. In vedela je, da je odlikovana in blagoslovljena mimo vseh žen, prav tako, kakor je zdaj vedela, da je brezbožna cesarica zavržena in obsojena, da ne bo nikoli več rodila sina.

Marija Anunciata je vstala in videla, da je še na zemlji. A kako lepo je bilo zdaj živeti na zemlji, odkar je imela v srcu nebo! Poljubljala je mnoge kipe in slike Presvete, ki so z vseh sten in iz vseh kotov in oknjakov milostno zrla na njeno srečo. In vedela je, da bo še letos zagledal luč sveta njen tretji sin.

Poraz, ki ga je bilo utrpelo cesarstvo pred dvema letoma, nesrečni izid pruske vojne s svojimi usodnimi nasledki, jo je bil — vse drugače kakor nadvojvoda, ki mu je bila svetovna veljava monarhije manj pri srcu kakor uspeh častniškega plesa graške posadke — globoko potrl; toda vera v veliko prihodnost njenih sinov je bila v nosni ženi tolikanj silna, da je videla v tem oslabljenju cesarske moči zgolj začasno stanje. Upala je in bila malone prepričana, da bo eden njenih sinov, morda Franc Ferdinand, morda Oton, morda kak drug, ki bo ni rojen, tisočkrat popravil vse poraze in postal največji cesar krščanstva, mogočnejši od Karla V.

9 največji cesar krščanstva, mogočnejši od Karla V.

A kako dolga je bila še pot, kako neusmiljeno zlagoma je mineval čas! Tiste mesece je bila v princenini krvi vročina in nestrpnost njene bolezni. Poletje je venomer ležala na vrtu in spala, da bi prespala rok, ki je vse prepočasni mineval. Konec septembra, ko je pribil v mesto mrzli veter z gora in vročino razgreta žena ni mogla več sedeti na hladnem jesenskem vrtu, je prestrašila moža z burno zahtevo: takoj, z vso rodbino, se hoče preseliti na Dunaj. Nadvojvoda je sovražil nagle odločitve, le odkladaje in nerad se je vdajal v izpremembe vnanjega življenja. Misel, naj zapusti lepo, tiho mesto Gradec z njegovim zločim življenjskim ritmom, se mu je upirala. Neogibne objasnitive z materjo, kajti na njeni volji je bilo, ali bo cesar dovolil preselitev na Dunaj, se je bal kakor učenec, ki greši zoper prepoved. Že dvakrat je bila oplašeni sinu in neskončni snahi prepovedala, bivanje na Dunaju; bal se je in upal, da bo razburil Marijo Anunciata, ki je bila tolikanj potrebna prizanašanja in in pripravljena na najskrajnji odpor, tudi tokrat hotela vsiliti svojo voljo. Pisal je na Dunaj previdno pismo, v katerem se je boječe dotaknil vprašanja preselitve, in hotel počakati odgovora. Toda princesa je že čez dva dni izjavila, da ne trpi zavlačevanja, da si ne bo dala ničesar prepovedati in da jutri odpotuje. Tako se je tudi zgodilo.

Malo ur po prihodu na Dunaj sta stala nadvojvoda in vročična, na boj pripravljena princesa pred staro oblastno nadvojvodinjo Zofijo. Karel Ludvik se je bil odločil, da nosni ženi na ljubo sprejme boj. Vedel je, da bo težak; groza ga je bilo nujnosti, ki si je niti predstaviti ni mogel in ki je bila vendar neizogibna: da bo moral oporekati materi. Z zastajajočim, jecajočim glasom je jel naštevati dobro pripravljene razloge, ki jih je bil že v pismu obširno razložil. Stara nadvojvodinja ga je prekinila. Rekla je: »Molči. Vse to vem bolje od tebe.« Dolgo časa je pazljivo, tehtajoče, nepredirno, brez ljubezni in brez sovraštva gledala nosno snaho. Videl

delo je bolno, izgubljeno ženo z znamenjem smrti na čelu. In stara nadvojvodinja je z neobičajno tihiim glasom dejala: »Meni je vse prav. Cesarju bo tudi prav. Kar uredita se; takoj poizvem, kje bi se našla pripravna hiša za vaju.« Prisilila je vročično snaho, da je morala pol ure ležati počivati na zofi. Ko sta bila mati in sin sama, ga je nahrulila: »Ali nimaš prav nič pameti? Tvoja žena je nevarno bolna — in že spet nosna. Kaj ne veš, da jo spravljaš s temi neprestanimi nosečnostmi po hitri poti v grob?«

Nadvojvoda je kupil hišo na Favoritski cesti, jo dal naglo prezidati in si v nji uredil dom. V tej hiši je Marija Anunciata po božiku povila tretjega sina. Ta sin je bil podoben prezgodnjemu mrtvo-rojencu. Nikomur se ni zdelo mogoče, da bi učakal krstnega dne; samo Marija Anunciata, ki je bila vsa izčrpana in blizu smrti, je rekla: »Živel bo, vem, da bo živel.« Ostal je živ. Ona pa, tako so menili zdravniki, je bila žrtvovana novorojencu poslednjemu življenjsko moč. Samo njena silna volja jo je ohranila pri življenju. Stara nadvojvodinja Zofija je mislila, da je izpolnila snahi poslednjo željo pred smrtjo. Telesni zdravnik je bil potrdil, da je sušična princesa neresljivo izgubljena. Samo bolnica tega ni vedela ali pa ni hotela vedeti. Po porodu je morala ostati nekaj tednov v postelji. Ko je prvič vstala, omahujoča, opotekajoča se, tako slaba, da se je komaj držala pokonci, je rekla možu: »Slaba sem seveda še, a počutim se dobro. Porod je bil lahak. Mnogo sinov še hočem imeti!« Kar ustrašil se je mrkega bleska njenih oči.

Se enkrat je zmogala njena volja do življenja. Marija Anunciata je prišla na dvor. Stala je pred cesarico, svojo sopernico, in jo merila z žarečimi očmi. Ona, ki je bila posvečena smrti, se je imela za zmagovalko. Mislija si je: »Igra kaže dobro, imenitno kaže: ena proti trem.«

Možu in vsem, ki je govorila z njimi, je zatrjevala, da je srečno premagala grozečo bolezen. Nobenega zdravnika ni marala sprejeti, obiskovala je velike plesne in se pogosto kazala v Burgtheatru in

Dvorni operi; vsak Dunajčan je kmalu poznal mračno bleščanje njenih oči. Nikoli pa ni poljubila svojih otrok. Nobenega izmed otrok se ni smela dotakniti. Odmikala se je od njih, kakor da bi bila gobava.

Pozno poleti je bila spet norna. Nadvojvoda je bil človek šibke volje, vse je šlo, kakor je ona hotela, po njenem načrtu. To poletje sta živela daleč od sveta na svojem gradiču v Artstettenu pri Pöchlarnu v Nižji Avstriji; blago poletje je bilo, v mehkoobi tega poletja in te jeseni je princesa začutila, da bo kmalu umrla. Toda pred smrtjo je hotela roditi še enega sina. Domisljala si je, da oče dopadljivo in izpodbudljivo gleda nanjo iz oblakov. V samotni svoje bolniške sobe se je pri oknu pogovarjala z njim, blaženo zamaknjena v oblake: »Hrabro se braniš, oče, braniš me do skrajnosti. Habsburško hišo bombardiram s sinovi — kakor si ti bombardiral Messino.«

V Artstettenu je zadnjič porodila. Povila je hčerko, ki je bila videti nezmožna za življenje. kakor njeni bratje. Novorojena nadvojvodinja je dobila ime Margareta Zofija.

Bolnica naprej ni hotela verjeti, da ima hčer. Zadnja leta je bila živela v veri, da sta ji Odršenik in sveta Devica sklenila dajati same sinove. Ali se je bila zdaj, ko je prihajala smrt, nebeška milost še enkrat odvrnila od nje? Ali so nebeške moči mislile, da je postala preponosna, da si je preveč v svesti svoje milosti in svojega izvoljenstva? Ali je mogla ob pogledu na bolehe, slabotne sinove, na njih brezkrvne obrazke in revne, s plavim puhom pokrite glave kdaj pozabiti, da je bila milost nepopolna, da je sleherni dar nebes razločno kazal znamenja minljivosti in vsak trenutek grozil, da okrutno izgine? Oh, preizkušnje so bile hude in težke. Razočarana mati se je morala siliti, da je ostala pobožna. Silila je svoje ošabno srce k pobožnosti ter odevala svojo nenašitnost, svoje nezmerne terjanje v ponižnost. Ponižno je proslila Odršenika in sveto Devico: »Dajta mi še časa!«

Kulturni pregled

Umetnost Franceta Miheliča

Razstava Franceta Miheliča je izreden dogodek ne le za Ptuj, v katerega okolico je umetnik v tako kratkem času prevel in vtežil svoje umetniško oblikovanje. Kulturni javnosti in posebej še slovenski likovni umetnosti ta razstava prinaša o pomembnosti tistega, ki se v umetnosti odloča za razmah ter vzpona v poglobljenost, ki presenetljivo odseva iz večine njegovih del. Posebej v nekaterih najnovejših (Mrtvi kurent, Svadba, Haloze v pozni jeseni, ali Motiv iz šturmovca) se vedno bolj ugađa v stvarnost panonskega ambience, ki v tonskem razpoloženju barv prodre do izraza menda najbolj v Bajti in v Mrtvi kurentu, v katerem Miheličeva tako svojska skladnja barve ob barvi vizuelno tako sugestivno pritegne, da se znova in znova k njej povrne. Podrobnejša analiza ravno te slike pa ti razkrije še virtuozno figuralno kompozicijo, ki je ponekod kakor pri sliki »Gostilna«, preprosta in jasna, toda notranje uravnotežena. Pri »Svadbi« n. pr. pa jo z zanimivo postopno razporeditvijo figur in s skladanjem barv zgradi navzgor v obliki trikotnika, katerega vrh poantira z nevesto ob vratih v notranjo težo motiva. Tako je Mihelič svojevrsten in prav svojski v gradnji z barvo.

Pokrajinske motive oblikuje s poglobljeno v resničnost vasi in prirode. Notranjo silo, in smisel tudi za vsebino, pa ponekod najbolj izraža v predmetni učinkovitosti. Tako v »Revnih vasi«, ki je vsebinsko izrazitejša, opusti razne detajle, ki bi ovirali misel, ali ob katerih bi moral podariti orožnike, ki nekoga ženejo skozi vas, da zato potem svoje občutje lažje položi v mračno sivo nebo v kontrastu z rumeno barvo prve hiše. V uživalcu na prvi pogled zgane temno slutnjo, iz oblakov v sivozelenu tonu visi pretnja, pod katero so zadnje koče v globinsko dobro rešenem prostoru kakor vase zgrbančene.

v neki nemi grozi. Tu je barvno občutje izredno dognano, motiv sam pa ekspresivno doživljeno kakor pri nobeni drugi sliki. Sploh Mihelič motiv zelo občuti, in četudi je najneznatnejši, tako prepričevalen je v njem, da zapazi slikarjev karakter. Ta se pa izjavlja iz vseh slik enotno in prav napačno, bi bilo, ako bi od njega zahtevali, da bi nam n. pr. Haloze podal tako, kakor jih vidijo nedeljski izletniki. Ne, v kratkem času svojega bivanja v Ptuj, je v slikah kot »Haloze v pozni jeseni« I. »Haloze v jeseni« in »Motiv iz šturmovca«, tolik umetniške poglobljenosti v resničnost prirode, da iz njene zamaknjenosti diha le še težka zemlja v podtalnem snovanju nečesa prvobitnega. Tu se ne prebujena priroda in človek nista ločila. Zato veje iz teh slik nekaj kakor večna tesnoba, za katero življenje le zaslišiš. Take so te njegove haloške pokrajine. Skozni tonsko razpoloženje tankih slojev zelene barve nalahno in neprislusno premaka otožnost in tiha trpkost te pokrajine. Ta kosček naše zemlje je Mihelič kot umetnik doživel s svojim zrelim notranjim pogledom. Njegov odnos do resnične stvarnosti je v umetniškem izrazu poglobljen, skladen in uravnotežen. Po slikah »Gostilna« in »Mrtvi kurent« se nujno razvija zdrav realizem, tako kot n. pr. v literaturi, kjer prav tako vodi panonski del slovenskega ozemlja. Med mlajšimi je Mihelič gotovo tisti, ki se je eden prvih vzel na to pot. Njegov korak je tem bolj razveseljiv, ker je tako svojski in ker za razliko z mnogimi drugimi ni zbežal pred samim seboj; tako hitro se je namreč znal zakoreniniti v svet in življenje, ki ga obdaja. Zato, prav zato lahko mirno rečemo, da je iz Ptuja zavel nov, svež veter, ki bo še odločil v razvoju slovenske likovne umetnosti. Zato smo pa lahko tega vsi veselili.

A. Debenak

Uspehi pianista Noča v Italiji

Kakor smo že kronistično zabeležili, je znani ljubljanski pianist Ivan Noč uspešno koncertiral v Rimu, Milanu in Benetkah. O njegovem izredno lepem uspehu v Milanu smo že priobčili poseben dopis Uroša Prevorsega iz Milana. Naknadno smo prejeli v vpogled rimske kritike, ki se vse ujemajo v pohvali Nočeve pianistične

umetnosti. V »Tribune« poudarja glasbeni poročevalec zlasti njegovo izvajanje Chopina, pri katerem je imel izvajalec trenutke velike miline in žive strasti, ki razodevajo, da je točno in sočno naštudiral te skladbe. V izvajanju Tajčevića in Liszta pa je »pokazal predvsem svoje odlične tehnične kvalitete in bil deležen pre-

srčnega in dogotrajnega aplavza. Občinstvo ga je ponovno klicalo na podij in zahtevalo ponovitve.« »Il lavoro fascista« poudarja v svojem poročilu, da Noča smatrajo danes za najboljšega jugoslov. pianista. Program, ki ga je izvajal, je bil obsežen in tak, da je lahko pokazal vse tehnične in interpretacijske vrline koncertanta. V Vivaldijevi in Chopinovi skladbi je Noč pokazal zares občudovanja vredno poezijo in živahnost. Mnogo so zanimali tudi Tajčinovci »Balkanski ples«. — »Il Giornale d'Italia« podaja v svojem poročilu Nočev življenjski in ga predstavlja kot najboljšega pianističnega eksponenta svoje domovine. »Tako v začetku programa je z izvajanjem Vivaldijevega »Concerto in la min.« pokazal svoje velike reproduktivne odlike. Njegova zanesljiva, močna tehnika in stroga interpretacijska občutljivost sta se zlasti izkazali v Bachovi »Fugi in do min.«, ki jo je sam priredil za klavir in izvajal z jasno in lepo linearnostjo.« — V podobnem smislu se izražajo o Nočevih kvalitetah tudi glasbeni poročevalci listov »Il Messaggero«, »Il Tevere«, »L'Avvenire« in zlasti še kritik lista »Il Popolo di Roma«. Vsi tudi naglašajo, da je dosegel Ivan Noč s svojim prvim rimskim koncertom pri občinstvu, ki je do dobrega napolnilo koncertno dvorano v zavodu Sv. Cecilije, prodoren uspeh. Tako je torej odlično zastopal Jugoslavijo in posebej še slovensko glasbeno kulturo v prestolnici Italije.

G. Noč je bil po uspehu te turneje takoj angažiran za serijo koncertov po Italiji v novembru t. l. V Benetkah bo imel kar dva koncerta. V začetku marca (4. in 7.) ima dva koncerta v Berlinu, nato pa pojde v zapadno Nemčijo, kjer priredi več koncertov. Pripravlja tudi koncert v Beogradu in Zagrebu. Od 21. marca dalje bo imel več koncertov na italijanski Rivieri (San Remo, Bordighera).

Zapiski

»Ljubljanski Zvon«

Izšel je 1.—2. zvezek novega letnika literarno-kulturne revije »Ljubljanski Zvon«. V tem zvezku so med drugim uvodna proza urednika revije Juša Kozaka »Mrtvi ploskamo«, članek dr. Rudolfa Marna »Spomini na Ivana Cankarja«, Antona Ingoliča novela »Prvi sneg«, B. Borke »Nekrolog Karlu Capku«, Toneta Šlfrerja proza »Mladost na vasi«, Marijana Lipovška članki: Ob 60-letnici skladatelja Antona Lajovca, Ob 20-letnici slovenske glasbe, Kaj so dali Čehi glasbenemu svetu, Vita Kraigherja prispevek »Sodobna Francija«, Ilika Jerna Ledine, Joža Selige, O. Berkopca, S. Trosa, C. Vipotnika, Fr. Bezljaja članek o bolgarskem pesniku Kirilu Hristovu s prevodi nekaterih njegovih pesmi, Olge Grahorjeve članek o novi knjigi Louisa Adamiča dr. K. Dobide pregled slikarstva in kiparstva ter razni drugi sestavki, referati in ocene novih knjig. Podrobnejše poročilo o tej vsebinsko obilni in zanimivi številki bomo še priobčili, za sedaj samo opozarjamo na novi, 59. letnik najstarejše slovenske literarne revije, ki v redakciji pisatelja Juša Kozaka z vsakim letnikom pomlajena in odprta v vsa obzorja sedanje razgibane dobe zastopa težnje naše progresivne kulturnosti. »Ljubljanski zvon« se naroča pri Tiskovni zadrugi, Ljubljana, Šelenburgova 3.

Srbska študija o Pascalu. Dr. Ksenija Atanasijević je izdala daljšo študijo o francoskem filozofu Blaisu Pascalu.

Dve kritiki. Prejeli smo in priobčujemo: O mojem ciklusu osemnajstih izvornih lesorezov, ki jih je kot ilustracije koroških narodnih pesmi ter pod naslovom »Nemav črez izaro« izdala Bibliofilska založba v Ljubljani, sta napisala oceni tudi dr. F. Mesesnel v »Sodobnosti« in F. K. Kos v »Obzorjih«. Obedve oceni imata značaj kritike. Dr. F. Mesesnel omenja v svoji, da se v teh svojih lesorezih poznajo tuji vplivi (šola), nikakor pa ne domači, t. j. slovenskih likovnih umetnikov! Dr. F. Mesesnel je umetnostni zgodovinar. F. K. Kos tujih vplivov ne opaža, pač pa Kraljevega ter Malešvega... Tudi F. K. Kos je umetnostni zgodovinar. Tri dve mnenji torej kolidirata, pobijata druga drugo. Resnica pa je vedno samo ena! Sodim, da bodi vsaka kritika resno zamišljena, ne pa kalup za tovrstne nesmiselnosti — posebno če jo piše pero izvedenca, Franjo Golob.

Mislila je,
da je njena
brisača
bela...

... dokler je ni
primerjala z Radion
belo brisačo!

Ali more biti pravkar oprana

brisača tako sivkasta? Seveda, če ni

oprana tako, da je iz nje popolnoma odstra-

njena vsa nesnaga, se zdi poleg Radion belega perila zanemarjena. Pri kuhanju raztopine Radiona se tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi perilo in temeljito odpravi vso nesnago. Zunaj in znotraj bleščeče čisto perilo, brez primera belo - Radion belo.

SCHICHT^{OV}

RADION

NI ČISTEJŠE BELINE OD RADION BELINE

Otomane Din 340.—
Modroce » 175.—
Vreže » 88.—
Kauče » 1750.—

E. Zakrajšek,
LJUBLJANA,
Miklošičeva 34.

CONTINENTAL

mesečno po Din 200; —
za državne uslužbence
po Din 100.—

Ivan Legat,
LJUBLJANA,
Prešernova 44.
MARIBOR,
Vetrinjska 30.

POCENILI
smo znatno vsa
smiska oblačila,
površnike, Huber-
tuse, perilo itd.

Presker,
LJUBLJANA,
Sv. Petra c. 14

DUNAJSKI VELESEJEM

MEDNARODNI SPOMLADANSKI VELESEJEM
od 12. do 18. marca 1939 tehnični sejem do 19. marca 1939

ZNATNE VOZNE OLAJŠAVE NA VSEH ŽELEZNICAH

SEJEMSKA PALAČA:

(MESSEPALAST)

Sejem luksuznih in potrebnih predmetov, sejem tekstilnega blaga in oblačil, sejem pohištva, dunajska moda plativa, »Umetnost v obrtu«, potne potrebščine itd.

V modni hiši prednašanje najnovejših in najzbranejših dunajskih modelov.

NA ROTUNDI:

(ROTUNDEGELANDE)

Tehnični sejem, sejem poljedelskih in gradbenih strojev ter strojev za gradnjo cest, sejem za rudarstvo in elektrotehniko, sejem živeža in sredstev za uživanje, gostilne potrebščine itd.

Vsa navodila daje generalni zastopnik dunajskega velesejma za Kraljevino Jugoslavijo: HEINE, PFANNENSTILL, Beograd II, Brankova 8, oziroma

LJUBLJANA: Zveza za tujski promet v Sloveniji »Putnik«, Gajeva ulica (Nebotičnik);

MARIBOR: Zastopstvo »Putnik« A. D. za promet potnikov in turistov v Kraljevini Jugoslaviji, Trg Svobode, »Mariborski grad«, Ljubljanska Kreditna banka, podružnica;

OSLJE: Prva Hrvatska štedionica, Tourist Office »Putnik« A. D., Aleksandrov trg št. 1 — ter vse podružnice društva »Putnik« v državi.

Barva je žirljenje!

Zato bledih in velih ustnic in lic nikdo ne ceni. In vendar kako lahko zamore vsaka žena zadobiti rožnato svež in mladosten izgled s

KHASANA

RDEČILOM ZA USTNA IN RDEČILOM ZA LICA. — Med 8 različnimi barvnimi toni zamore dobiti za vsak lepotni tip primerno rdečilo. Khasana rdečilo za lica priča naravno delujočo svežost na Vaša lica. Oba sta odporna zoper slabo vreme, vodo in poljube.

Halo! Gospodinje pozor!

Nova trgovina s tekstilnimi

OSTANKI

in cenejšim oblačilnim blagom je otvorjena v bližini trga — pri zmajskem mostu — sv. Petra nasip št. 29.

Ostanki od kontenine mt od din 3.— naprej

Ostanki kambrikov mt od din 4.— naprej

ostanki za otroške, ženske in moške obleke po zelo nizkih cenah. Gotovo bo kaj ugodnega tudi za Vas!

MALI OGLASI

Službo dobi

Trgovina in gostilna na deželi sprejme trgovsko pomočnico, veščo tu di manufakture. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stajersko«. 3954-1

Spretni pletilje za takoj, sprejme Poljanko, Grosuplje. 4080-1

Pomočnico začetnico in vajenke, pridno in zanesljivo, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, sprejme takoj, Oskara v hrib, Kremžar, Glinice, Cesta IX., št. 14, Vič, Ljubljana. 4074-1

Pomočnico krojačico za izdelavo damskih oblačil, sprejme takoj, Ivo Radetič, Kranj. 4093-1

Služkinjo pošteno, čisto in hitro, za vsa hišna dela, iščem za 15. marec. Ponudbe s podatki na ogl. odd. Jutra pod »Potniki«. 3707-1

Frizerko starejšo, dobro moč, iščem. Nastop takoj, Ivo Radetič, Kranj. 4093-1

Služkinjo pošteno, čisto in hitro, za vsa hišna dela, iščem za 15. marec. Ponudbe s podatki na ogl. odd. Jutra pod »Potniki«. 3707-1

Damski krojaški salon »Emona« sprejme pomočnico in praktikanke takoj. Ljubljana, Šiška (Lepodvorica ul. 3). 4110-1

Brivski pomočnik po možnosti več letnišar, sprejme takoj, Oskar Stanko, Brivce, Cerklje pri Kranju. 4112-1

Za prodajo domovnega predmeta iščem za vse seže banovne agilne dame, ki posejajo državne oblasti. Onudbe na Zagreb 1, poštni pretinac 385. 4072-1

Mehanika s strojskim izpitom za platalne in računske stroje, sprejemam za popravila in vodstvo delavnic. Ponudbe s navodili zahtev na: Hinko Kranjec, Sarajevo, Aleksandrova 32. 4097-1

Kakor doma se počutite ko posečate NOVO KUHINJO katera Vam nudi vedno kvalitetno svežo pripravljena jedila. Se priporoča lastnica

Kmetič Terezija

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozlostrelec gre leve lovit

97

Po dolgi vožnji, zato pa brez nadaljnjih nezd, so nazadnje dospeli v Kaplino mesto in se vkrcali na prvi parnik, ki je odhajal v domovino. »Tako,« je rekel kapitan, »zdaj je stvar opravljena!« Oh, če bi bil slutil, da še nikakor ni bilo vse opravljeno in da so jih čakale ob prihodu v domovino hude, hude reči!

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

4097-1

4072-1

4110-1

4112-1

4097-1

4072-1

4097-1

4072-1

4097-1

4072-1

4097-1

4072-1

4097-1

4072-1

4097-1

4072-1

S P O R T

Še o nastopu naših na češkem

Tudi Gregor Klančnik se je držal prav dobro

Tek na 18 km v okviru češko-slovaškega smučarskega prvenstva je bil v štrbskem plesu in se ga je kot edini tujec udeležil naš Gregor Klančnik. Proga sama je bila za naše razmere izredno težka, sneg je bil deloma pomrznjen, v prostih legah pa južen. Startalo je vsega 115 tekmovalcev, in sicer v vseh razredih skupaj, kar je bilo za nas nekaj novega. Proga je bila trasirana v dveh zankah po 9 km. Kakor smo že kratko zabeležili, je v tem teku Klančnik dosegel 15. mesto s časom 1:24.40.

Naslednji dan so bili na Jarolimskovi skakalnici, kjer je bilo 1. 1935 svetovno prvenstvo, skoki. Skakalnica ima kritično točko 75 m. Tudi na tej prireditvi je bil naš Klančnik edini tujec in splošna privlačnost med občinstvom. Treniral je ves teden ter se stilo močno popravil, tako

da je dosegel 6. mesto z dolžinami 50 in 47 m in za kombinacijo nabral 396,5 točke. Prvak v kombinaciji je postal naš stari znanec iz Planice Rudolf Vrana s 435,4 točke. Vsega skupaj je za kombinacijo startalo 50 skakačev. V solo skokih je zmagal domačin Josef Cisar s dvema skokoma na 70 in 71 m ter 227,4 točke. Naš Gregor je s skokoma na 63 in 70 m zasedel 9. mesto s 143,7 točke. Če se upošteva, da so bili na startu številni odlični skakači in ogromno dobrega naraščaja, moramo Gregorju Klančniku za doseženi uspeh samo čestitati.

Zvečer je bila slavnostna razdelitev nagrad, pri kateri priliki je bilo izrečenih mnogo lepih besed na naše smučarsko sodelovanje s Čehi. Sredi zanimanja je bil naš stari znanec Leoš Stehlik s svojo gospo, ki sta se mnogo žrtvovala, da nam je bilo bivanje med njimi še bolj prijetno. Težko smo se odločili, toda naši gostitelji so nam obljubili, da nas bodo obiskali na Triglavskem smuku.

Zanimivo je, da sta naša alpska specialista Heim in Praček dobila tamkaj laskavo ponudbo, da bi trenirala češko ekipo, kar pa zaenkrat nista mogla sprejeti. Obiljubila pa sta, da bosta, če le mogoče, prišla prihodnjo sezono. Tako so se časi spremenili, kajti nekoč so Čehi nam pošiljali trenerje, zdaj bodo pa lahko že naši učili Čeha.

L. V.

Naši prvi tudi v Rumuniji

Smolej v teku, Bevc v skokih, Zenva v kombinaciji

Tudi v Rumuniji, kjer je pretekle dni nastopila precej močna jugoslovanska smučarska reprezentanca, so naši smučarji dosegli najlepše uspehe. V teku na 18 km so naši trije tekmovalci Smolej, Zenva in Alojz Klančnik dosegli vsa tri prva mesta. Smolejev čas je znašal 1:33.25. Vseh tekmovalcev je bilo 20. Te mednarodne tekme so se v nedeljo končale s skoki, kjer

sta naša dva udeležena Bevc in Karet Klančnik spet zasedla prvo in drugo mesto s 331,5 oziroma 326 točkami. Tudi v skokih za kombinacijo so si mogli Jugoslovenci obdržati prvo mesto, ki ga je zasedel Zenva s 423 točkami, drugi za njim pa je bil Bevc s 410,6 točke.

Jugoslovanski smučarji so torej tudi na tej mednarodni prireditvi dosegli izredno lepe uspehe in enako kakor oni na Češkem in v Nemčiji visoko dvignili sloves našega smučarstva.

Naša dolžnost je, da izrazimo vsem našim vrlim smučarjem naše priznanje, našo zahvalo za njihove uspehe in jih damo mladim smučarjem za vzgled, kako je mogoče s skrbnim in sistematičnim delom tudi malim narodom doseči zavidljive uspehe. Zunanji svet je borba vsako leto hujša, tekmovalstvo je zmerom oostrejša. Za počitek ne sme biti čas! Samo vztrajno naprej do novih uspehov, a našim vrlim smučarjem ključemo ob povratku iskreno dobrodošlico!

Velika mladinska prireditev v Planici

V soboto in nedeljo bo startala vsa nadebudna smučarska mladež

V soboto in nedeljo bo v Planici velika mladinska smučarska prireditev, ki jo priredi SK Ilirija, in sicer v tekih, skokih, klasični kombinaciji, slalomu in trojni kombinaciji. Nastopili bodo juniorji, naraščaj in vsa mladina od 15. leta navzdol.

Spored je razdeljen takole: v soboto ob 16. teki na 10, 6 in 3 km s startom in ciljem pri domu SK Ilirije; v nedeljo ob 11. skoki na 40metrski skakalnici za starejše, ob 9.30 pa skoki na 25metrski skakalnici za mladino. Ob 15. bo še slalom za juniorje na novo izsekani progi za domom SK Ilirije.

Prijave sprejema prireditelj še do sobote 4. t. m. opoldne, za skoke pa tudi še do nedelje ob 8.30.

Vsi najboljši bodo bogato nagrajeni. Razglasitev rezultatov in razdelitev daril bo v nedeljo ob 18. v dvorani Mlekarske zadruge v Ratečah.

Razpis

medklubske stafetne tekme na 4 x 10 km v Mojstrani

Smučarski klub Dovje-Mojstrana priredi v nedeljo dne 5. t. m. vsakoletno tradicionalno stafetno tekmo na 4 x 10 km s startom ob 8.30.

Popoldne ob 14. bodo na mojstranski skakalnici medklubske skakalne tekme za seniorje in juniorje. Tekmuje se po pravilniku JZSS. Prijave pol ure pred začetkom vsake tekme. Klubi lahko postavijo poljubno število stafet.

Posebni razpisi se klubom ne bodo pošiljali. Če bo slabo vreme, bodo klubi po časopisju pravčasno obveščeni o morebitni preložitvi tekme.

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

8

Sportno čtivo

»Avto in sport«

Štev. 2, naše avtomobilsko-sportne revije je izšla, s prav pestro in zanimivo vsebino. Med drugim so posebej vredni omembe članki o zimskih izkustvih avtomobilista po naših tujsko-prometnih postojankah, o avtu v luči zavarovanja, ki postaja zmerom večje breme za našega avtomobilista, o domačih pogonskih sredstvih za motorna vozila, katero vprašanje je važno tudi za narodno gospodarskih vidikov, o znani mednarodni zvezdni vožnji v Monte Carlo, pri kateri žal letos ni bilo nobenega Jugoslovana itd. Prijeten potpis nas vodi z motociklistom v Švico, v ostalem delu pa je še mnogo pestrega gradiva iz avtomobilske stroke, o novostih v industriji, o raznih najbolj perečih vprašanjih, ki tarejo avtomobilista v naši državi. Urednik je uvedel novo rubriko »Iz prakse za prakso«, v kateri z risbami in besedilom osvetljuje pravilno tolmačenje prometnih predpisov, ki so pri nas še zmerom mnogo premalo v čišlu. Tudi februararska številka te revije se enakovredno uvršča med dosedanje. Stane letno din 60. in se naroča v upravi v Ljubljani, Aleksandrova c. 4.

»Ilustrovane sportske novosti«

Štev. 9 so izšli. Iz vsebine citiramo: Cašten 2:3 poraz v Berlinu, Punčec med Čakovcem, Zagrebom in Beogradom, Zagreb-Split 5:1, Naš sportni znak, Likvidirani Smolej najboljši Srednjeevropec na 50 km v Zakopanem itd. Vmes je še mnogo pestrega gradiva iz vseh sportnih panog in cela vrsta službenih vesti iz raznih vrhovnih sportnih instanc. Posamezne številke tega sportnega lista so po 1 din.

SK Olimp v Celju bo imel v petek 3. t. m. ob 20. svoji redni občni zbor pri »Jugoslovanu« v Gaberju. Članstvo naj se udeleži občnega zbora v polnem številu in s tem dokaže, da se zanima za delovanje in prosep edinega sportnega kluba v Gaberju. Naloga vseh je, da se zavedajo velike važnosti telesne kulture med gabsko mladino.

Smučarski klub Ljubljana ponovno vabi vse svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeleži rednega občnega zbora drevi ob 20. v beli dvorani hotela Uniona v Ljubljani, s katerim obhaja klub obnem

PLANICA 12. — 19. marca

desetletnico svojega obstoja in delovanja. Obnem sporočamo, da je klubska brošura »Ob 10-letnici« na razpolago v sportnih trgovinah A. Gorec, Kolb-Predalič, Foto Turist Lojze Šmuc in pri »Putnikih« v Ljubljani.

SK Jadran. Klubov občni zbor bo 11. marca ob 19.30 v prostorih g. Sokliča, Trnovo, z običajnim dnevnim redom. Če bi ob določenem času ne bilo dovoljno število prisotnih, bo občni zbor pol ure pozneje ob vsaki udeležbi. Poravnajte članarino, ker sicer nimate pravice do glasovanja.

DKSK Edinstvo obvešča članstvo in ostale sportnike, da je za 4. marca napovedani I. kolesarski ples preložen nepreklicno za 11. marca pri Mikliču.

Novi na zraku prevetreni puder

Presenetljiva iznajdba pariškega kemika za kozmetiko

Puder desetkrat finejši in lažji, kakor je bilo doslej sploh mogoče misliti. Samo puder, ki je lahak kakor pero, je odbran za uporabo. To je presenetljiv nov način proizvajanja, ki ga je iznašel neki pariški kemik in ki ga sedaj izjaja Tokalon.

Zaradi tega se puder Tokalon tako gladko in enakomerno oprime lica, pokrivajoč kožo s tankim, nevidnim ovojem lepote. Rezultat tega je popolna naravna lepota, tako različna od staromodnih težkih pudrov, ki so dajali samo videz olepnjave. Poleg tega vsebuje puder Tokalon tudi smetanovo peno, zaradi katere se obdrži na licu osem ur. Tudi v najtoplejši restavraciji se ni treba pudrati, če uporabljate puder Tokalon. Ob koncu dolgih plesnih večerov bo ostala Vaša polt še vedno sveža in brez vsakega bleśa.

ISKRENA ZAHVALA

vsem, ki so našo ljubljeno, nepozabno soprogo, mamo, taščo, staro mamo, gospo

BARBARO BORLAK

kropili, ji darovali krasne vence in cvetje, ter jo spremlili na njeni poslednji poti. Iskrena hvala vsem, ki so nam izkazali svoje sočustvovanje.

CELJE, dne 27. februarja 1939.

Rodbina: Borlak, Tomić, Kopušar

Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana

Umrla nam je naša srčnoljubljena sestra in teta

Justina Waschl

po dolgem hiranju v visoki starosti 96 let.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 1. marca 1939 ob 2. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 28. februarja 1939.

Rodbina: RECKNAGEL-PIBROUTZ

Lokali

Mala trgovinca

branjarja, vpeljana se odda v podnajem ali se prodaja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kupim«. 5988-19

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«

INSERIRAJTE V »JUTRO«